

സപ്തകോയുടെ പ്രവർത്തനം

(*301) ശ്രീ ഇ ചന്ദ്രശേഖരൻ:

ശ്രീ വി ശശി:

ശ്രീ. ഇ കെ വിജയൻ:

ശ്രീ. പി. ബാലചന്ദ്രൻ: താഴെ കാണുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഭക്ഷ്യ-

പൊതുവിതരണ വകുപ്പുമന്ത്രി സദയം മറുപടി പറയാമോ?

(എ) സംസ്ഥാനത്ത് അവശ്യ നിത്യോപയോഗ സാധനങ്ങൾ കുറഞ്ഞ വിലയിൽ ജനങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് സപ്തകോയുടെ പ്രവർത്തനം എത്രത്തോളം സഹായകമാണെന്ന് വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ടോ; വിശദമാക്കാമോ;

(ബി) കാര്യക്ഷമമായ പർച്ചേയ്സ് സംവിധാനത്തിലൂടെ സപ്തകോ ഔട്ട്ലെറ്റുകളിൽ നിത്യോപയോഗ സാധനങ്ങളുടെ ലഭ്യത ഉറപ്പുവരുത്താൻ എന്തെല്ലാം നടപടികളാണ് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ;

(സി) മാവേലി സ്റ്റോറുകൾ മാവേലി സൂപ്പർ സ്റ്റോറുകളാക്കി മാറ്റുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടോ;

(ഡി) സപ്തകോ സൂപ്പർ മാർക്കറ്റുകളിൽ ഗാർഹിക ഉപകരണങ്ങളും വിപണനം ചെയ്യുന്ന കാര്യം പരിഗണിക്കുമോ; വിശദമാക്കാമോ;

(ഇ) സപ്ലൈകോ വാതിൽപ്പടി സേവനം ആരംഭിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ടോ; വിശദമാക്കാമോ?

ക്ഷേത്ര-പൊതുവിതരണ വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. ജി. ആർ. അനിൽ):

(എ) ഉണ്ട്. പൊതുവിപണിയിലെ അവശ്യസാധനങ്ങളുടെ വിലവർദ്ധനവ് നിയന്ത്രിക്കാനും, അവ കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനും സപ്ലൈകോ നടപടിയെടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി സബ്സിഡി നിരക്കിൽ 13 ഇനം അവശ്യസാധനങ്ങൾ സംസ്ഥാനത്തുടനീളമുള്ള 1506 സപ്ലൈകോ വിൽപനശാലകൾ വഴി വിതരണം ചെയ്തുവരുന്നു. ഏപ്രിൽ 2016-ന് ശേഷം സബ്സിഡി നിരക്കിൽ വിതരണം നടത്തുന്ന 13 ഇനം നിത്യോപയോഗ സാധനങ്ങളുടെ വില വർദ്ധിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. പൊതു വിപണിയിലേതിനേക്കാൾ 20 മുതൽ 50 ശതമാനം വരെ വിലക്കുറവിലാണ് സബ്സിഡി സാധനങ്ങൾ സപ്ലൈകോ വില്പനശാലകളിലൂടെ വിതരണം ചെയ്തുവരുന്നത്. ഇതുകൂടാതെ തേയില, മല്ലിപ്പൊടി, മുളകുപൊടി, വെളിച്ചെണ്ണ, പുളി, ഏലം, മഞ്ഞൾപ്പൊടി, ഉപ്പ്, ആട്ട എന്നീ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ സപ്ലൈകോയുടെ സ്വന്തം ബ്രാൻഡായ 'ശബരി'

ബ്രാൻഡിൽ കർശന ഗുണനിലവാര പരിശോധനയ്ക്കുശേഷം പൊതു വിപണി വിലയേക്കാൾ 20 മുതൽ 30 ശതമാനം വരെ വിലക്കുറവിൽ വിറ്റു വരുന്നു.

(ബി) ഡിപ്പോ തലത്തിലുള്ള ആവശ്യകത ശേഖരിച്ച്, ഇ-ടെണ്ടർ നടത്തിയാണ് സപ്ലൈകോ ആവശ്യസാധനങ്ങൾ വാങ്ങുന്നത്. ഇതിനു പുറമെ, ഇ-ഓക്ഷൻ രീതിയും അവലംബിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതുവുമൂന്നു വാങ്ങൽ നടപടിക്രമങ്ങളിൽ സുതാര്യത പൂർണ്ണമായും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും കൂടുതൽ നിത്യോപയോഗ സാധനങ്ങൾ കുറഞ്ഞ വിലയിൽ വിപണിയിൽ എത്തിക്കുന്നതിനും സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിന്റെ പ്രൈസ് സ്റ്റേബിലൈസേഷൻ പദ്ധതിപ്രകാരം, നാഫെഡിൽനിന്ന് ചെറുപയർ, തുവരപ്പരിപ്പ്, കടല, ഉഴുന്ന് തുടങ്ങിയ ആവശ്യ ഭക്ഷ്യസാധനങ്ങൾ മിതമായ നിരക്കിൽ സംഭരിച്ച് ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് എത്തിക്കുന്നു. കൂടാതെ, നിത്യോപയോഗ സാധനങ്ങളുടെ ദൗർലഭ്യവും വിലക്കുതിപ്പുമുണ്ടാകുന്ന ഘട്ടങ്ങളിൽ ഉല്പാദന കേന്ദ്രങ്ങളിലെത്തി നേരിട്ട് സാധനങ്ങൾ സംഭരിച്ച് വിപണിയിലെത്തിക്കുന്നു.

(സി) ഉണ്ട്. ഈ സർക്കാരിന്റെ കാലയളവിൽ 18 മാവേലി സ്റ്റോറുകൾ സൗകര്യപ്രദമായ സ്ഥലത്തേക്ക് വിപുലമായ സൗകര്യത്തോടുകൂടി സൂപ്പർ മാർക്കറ്റുകളാക്കി ഉയർത്തിയിട്ടുണ്ട്. വിപണന സാധ്യതയുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ കുറഞ്ഞത് 700 ച.അടി വിസ്തീർണ്ണമുള്ള അനുയോജ്യമായ കെട്ടിട സൗകര്യം വാടകരഹിതമായോ/വാടക ഇളവിലോ ലഭ്യമാകുന്നമുറയ്ക്ക് ആവശ്യമായ സാധ്യതാപഠനം നടത്തിയും വിൽപ്പന സാധ്യത വിലയിരുത്തിയും ബ്രാന്റഡ് ഇനങ്ങൾക്ക് സെൽഫ് സർവ്വീസ് സൗകര്യം ഏർപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടും നിലവിലെ മാവേലി സ്റ്റോറുകൾ മാവേലി സൂപ്പർ സ്റ്റോറുകളായി ഉയർത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു.

(ഡി) 2019 ഫെബ്രുവരി മാസത്തിലാണ് ഗൃഹോപകരണ വിൽപ്പന ആരംഭിച്ചത്. നിലവിൽ സപ്ലൈകോ സൂപ്പർ മാർക്കറ്റ്, പീപ്പിൾസ് ബസാർ, ഹൈപ്പർ മാർക്കറ്റ് എന്നീ 175 വിൽപ്പനശാലകളിൽ ഗൃഹോപകരണ വിൽപ്പന നടത്തുന്നുണ്ട്. സ്ഥല ലഭ്യതയും വിൽപ്പന സാധ്യതയും കണക്കിലെടുത്ത് കൂടുതൽ സപ്ലൈകോ സൂപ്പർ മാർക്കറ്റുകളിൽ ഗൃഹോപകരണ വിൽപ്പന പരിഗണനയിലുണ്ട്.

(ഇ) ഉപഭോക്താക്കൾ ഓൺലൈൻ പ്ലാറ്റ്ഫോം മുഖേന നൽകുന്ന ഓർഡറുകൾ സ്വീകരിച്ച് സാധനങ്ങൾ ഉപഭോക്താവിന്റെ വീടുപടിഞ്ഞാറ് എത്തിച്ചുനൽകുന്ന സംവിധാനം വിവിധ വിതരണ ഏജൻസികളുടെ പോർട്ടലുകൾ വഴിയും കുടുംബശ്രീയുമായി സഹകരിച്ചു നടപ്പിൽ വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. നിലവിൽ 95 വില്പനശാലകളിലൂടെ കുടുംബശ്രീ മുഖേനയും 51 വില്പനശാലകളിലൂടെ വിവിധ വിതരണ ഏജൻസികളുടെ പോർട്ടലുകൾ/ആപ്പുകൾ മുഖേനയും ഹോം ഡെലിവറി സംവിധാനം സജ്ജീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ: സർ, ഒക്ടോബർ 12 മുതൽ ആരംഭിച്ച തീവ്ര മഴയുടേയും തുടർന്നുണ്ടായ ഉരുൾപൊട്ടലുകളുടെയും ദുരന്തങ്ങളുടേയും ഭാഗമായി ദുരിതമനുഭവിക്കുന്ന ജനങ്ങളെ സഹായിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഈ കാലയളവിൽ ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള സഹായം ചെയ്യുന്നതിന് സപ്ലൈകോയ്ക്ക് സാധിച്ചിട്ടുണ്ടോയെന്നും അതോടൊപ്പം ഈ ദുരന്തങ്ങളിൽ സപ്ലൈകോയ്ക്ക് ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള നാശനഷ്ടം സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടോയെന്നും വിശദമാക്കാമോ?

ശ്രീ. ജി. ആർ. അനിൽ: സർ, കഴിഞ്ഞ പ്രളയത്തിൽ കേരളത്തിലെ

എട്ട് സപ്ലൈകോ ഔട്ട്ലെറ്റുകൾക്ക് നാശനഷ്ടം സംഭവിച്ചു. ചങ്ങനാശ്ശേരി, കാഞ്ഞിരപ്പള്ളി, റാന്നി എന്നീ ഔട്ട്ലെറ്റുകൾ പൂർണ്ണമായും സൂപ്പർമാർക്കറ്റുകളായിട്ടുള്ള അഞ്ച് മാവേലിസ്റ്റോറുകൾക്ക് ഭാഗികമായും നാശനഷ്ടം സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഭാഗികമായി നാശം സംഭവിച്ചവ വളരെ വേഗത്തിൽത്തന്നെ പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കുന്ന തരത്തിലേയ്ക്ക് മാറ്റുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ പൂർണ്ണമായും നാശം സംഭവിച്ച സ്ഥലങ്ങളിൽ മൊബൈൽ മാവേലി സ്റ്റോറുകൾ പ്രവർത്തിപ്പിച്ച് ജനങ്ങൾക്ക് സഹായകരമായ നിലപാട് സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതുപോലെതന്നെ പ്രളയ ബാധിത സ്ഥലങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ക്യാമ്പുകളിൽ, റവന്യൂ അധികൃതർ ആവശ്യപ്പെട്ടതനുസരിച്ചുള്ള വിവിധ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ സപ്ലൈകോയിലൂടെ എത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതുവരെ ഒരു പരാതിയും വരാത്ത തരത്തിൽ ആവശ്യപ്പെട്ടതെല്ലാം എത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്. 3,39,904 കിലോ ഗ്രാം അരിയും വിവിധതരം പയർ വർഗ്ഗങ്ങളടക്കമുള്ള മറ്റുൽപ്പന്നങ്ങളും മറ്റ് നിത്യോപയോഗ സാധനങ്ങളും ആവശ്യപ്പെട്ടതനുസരിച്ച് എത്തിക്കാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ: സർ, ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ സഹായത്തോടെ മാവേലി സ്റ്റോറുകളുടെ പ്രവർത്തനം കുറച്ചുകൂടി

വിപുലീകരിക്കാനും ജനങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ സഹായകരമാകുന്ന വിധത്തിൽ അതിന്റെ പ്രവർത്തനം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുമോ?

ശ്രീ. ജി. ആർ. അനിൽ: സർ, ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യ നടപ്പാക്കൽ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ സപ്ലൈകോ ഉപയോഗിക്കുന്ന സാങ്കേതിക വിദ്യ പതിനഞ്ചുവർഷമെങ്കിലും പിറകിലാണ്. നിലവിൽ ആധുനിക സാങ്കേതികവിദ്യ നടപ്പാക്കൽ, സബ്സിഡി ബില്ലിംഗിൽ മാത്രമാണ് നടപ്പാക്കിയിട്ടുള്ളത്. ഒരു ഉപഭോക്താവ് ഒരു മാവേലിസ്റ്റോറിൽനിന്നും ഒരു മാസത്തിലൊരിക്കൽ സബ്സിഡി സാധനങ്ങൾ വാങ്ങിയാൽ, ആ മാസം കേരളത്തിലെ മറ്റേതെങ്കിലും മാവേലിസ്റ്റോറിൽനിന്നും സബ്സിഡി സാധനങ്ങൾ വാങ്ങുന്നുണ്ടോയെന്ന് അറിയാൻ കഴിയുന്ന സംവിധാനമാണ് നിലവിലുള്ളത്. സബ്സിഡി സാധനങ്ങൾ ഒരിക്കൽ വാങ്ങിയാൽ വീണ്ടും വാങ്ങുന്ന പ്രവണത ഇതിലൂടെ തടയാൻ കഴിയുന്നുണ്ട്. ഇരുന്നൂറോളം സൂപ്പർ മാർക്കറ്റുകൾ swiping machine ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നു. എന്നാൽ സപ്ലൈകോയുടെ ഗുണഭോക്താക്കൾ ഇത് വേണ്ട രീതിയിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നില്ല. നിലവിൽ സപ്ലൈകോയിൽ വിവിധ

ആവശ്യങ്ങൾക്കായി 29 സോഫ്റ്റ്‌വെയറുകൾ ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ സപ്ലൈകോ മാർക്കറ്റുകളുടെ പ്രവർത്തനം കേന്ദ്രീകൃതമായി നിരീക്ഷിക്കാനുള്ള സംവിധാനം നിലവിലില്ല. സപ്ലൈകോ മാർക്കറ്റുകളുടെ പ്രവർത്തനം കാര്യക്ഷമവും സുതാര്യവുമാക്കുന്നതിന് ഇ.ആർ.ടി. സംവിധാനം നടപ്പിലാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഇതിലൂടെ ഓരോ വിൽപ്പനശാലയുടേയും അതത് ദിവസത്തെ സ്റ്റോക്ക്, പർച്ചേസ്, സെയിൽസ്, എന്നിവ കേന്ദ്രീകൃതമായി അറിയുവാൻ കഴിയും. പ്രസ്തുത വിവരങ്ങൾ ഒരു ഡാഷ് ബോർഡിലൂടെ ലോഗിൻ ചെയ്ത് പരിശോധിക്കാനും സാധിക്കും. ഇ.ആർ.ടി. സംവിധാനം നടപ്പാക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ സി.ഡിറ്റിന്റെ സഹായത്തോടെ പുരോഗമിച്ചുവരികയാണ്. വരുന്ന ഏപ്രിൽ മാസത്തോടെ പൂർണ്ണമായി നടപ്പാക്കാൻ കഴിയുമെന്നാണ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്. ഇ. ആർ. പി. നിലവിൽ വരുന്നതോടുകൂടി ഓൺലൈൻ പേയ്മെന്റ് സംവിധാനം വ്യാപകമാക്കാൻ കഴിയും. വിൽപ്പനശാലകളിലൂടെ കമ്പ്യൂട്ടറിൽ ഒരിക്കൽ സ്റ്റോക്ക് രേഖപ്പെടുത്തിയാൽ അതിൽ പിന്നീട് മന:പൂർവ്വം കുറവുവരുത്താൻ കഴിയാത്ത വിധത്തിൽ ലോക്ക് ചെയ്യാനുള്ള സംവിധാനവും ഇ. ആർ. പി-യിൽ ലഭ്യമാണ്. ഘട്ടംഘട്ടമായി സംസ്ഥാനത്തിലെ എല്ലാ സപ്ലൈകോ

വിൽപ്പനശാലകളിലും ക്യാമറ നിരീക്ഷണം ഏർപ്പെടുത്താനും ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്.

ശ്രീ. വി. ശശി: സർ, സപ്ലൈകോ സൂപ്പർ മാർക്കറ്റുകൾ, ഹൈപ്പർ മാർക്കറ്റുകൾ എന്നിവിടങ്ങൾ വഴി വിൽപ്പന നടത്തുന്ന ഗൃഹോപകരണങ്ങളുടെ വിൽപ്പന പൊതുവെ കുറവാണ്. പ്രധാനപ്പെട്ട കമ്പനികളുടെ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ ലഭ്യമല്ലാത്തതാണ് ഇതിനുകാരണം. പ്രധാനപ്പെട്ട ബ്രാൻഡഡ് കമ്പനികളുടെ ഗൃഹോപകരണങ്ങൾ, ഉചിതമായ ജാമ്യ വ്യവസ്ഥ സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് തവണ വ്യവസ്ഥയിൽ വിൽപ്പന നടത്തുന്ന കാര്യം പരിഗണിക്കാമോ?

ശ്രീ. ജി. ആർ. അനിൽ: സർ, ഇവിടെ പറഞ്ഞതുപോലെ ഗൃഹോപകരണങ്ങളുടെ എല്ലാ ബ്രാൻഡുൽപ്പന്നങ്ങളും ഈ മാർക്കറ്റുകളിൽ ലഭ്യമല്ലെന്ന് ഒരു വസ്തുതയാണ്. വിൽപ്പന ശാലകളുടെ ആവശ്യമനുസരിച്ച്, സപ്ലൈകോ ഹെഡ്ക്വാർട്ടേഴ്സിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഗൃഹോപകരണ കമ്പനികൾക്ക് ഹെഡ്ക്വാർട്ടേഴ്സിൽനിന്നുമാണ് ഓർഡർ നൽകിവരുന്നത്. ഗൃഹോപകരണങ്ങളുടെ വിൽപ്പന വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് സപ്ലൈകോ മാർക്കറ്റുകളിൽ എല്ലാ ബ്രാൻഡുൽപ്പന്നങ്ങളും ലഭ്യമാക്കി ഉചിതമായ ജാമ്യ

വ്യവസ്ഥ ഏർപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് തവണ വ്യവസ്ഥയിൽ ലഭ്യമാക്കുന്ന കാര്യം പരിഗണനയിലാണ്. ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗത്തിന്റെ ഈ ആവശ്യം യാഥാർത്ഥ്യമാക്കുന്നതിന് സജീവമായ ഇടപെടൽ നടത്തുന്നതാണ്.

ശ്രീ. ഇ. കെ. വിജയൻ: സർ, സംസ്ഥാനത്ത് മൊബൈൽ മാവേലി സ്റ്റോറുകളുടെ പ്രവർത്തനം കാര്യക്ഷമമായാണോ നടക്കുന്നത്; മൊബൈൽ മാവേലി സ്റ്റോറുകളുടെ പ്രവർത്തനം സംസ്ഥാനത്തെ മലയോര, തീരദേശ മേഖലകളിലും നടപ്പാക്കണമെന്ന ആവശ്യമുയരുന്ന പശ്ചാത്തലത്തിൽ, മലയോര, തീരദേശ മേഖലകളിൽകൂടി ഇതിന്റെ പ്രവർത്തനം വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിന് എന്തെങ്കിലും ഉദ്ദേശ്യമുണ്ടോ?

ശ്രീ. ജി. ആർ. അനിൽ: സർ, സംസ്ഥാനത്തെ സപ്ലൈകോ ഇരുപത് ഡിപ്പോകളുടെ കീഴിലായി ഇരുപത്തിയൊന്ന് മൊബൈൽ മാവേലി സ്റ്റോറുകളാണ് പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നത്. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വിദൂര പ്രദേശമുൾപ്പെടുന്ന തീരദേശ, മലയോര, ആദിവാസി മേഖലകൾക്ക് മുൻഗണന നൽകിക്കൊണ്ടാണ് ഇപ്പോൾ മൊബൈൽ മാവേലി സ്റ്റോറുകൾ അനുവദിച്ചു പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നത്. എന്നാൽ കോവിഡ് കാലയളവിലും മഴക്കെടുതിയുൾപ്പെടെയുള്ള ദുരിതപ്രദേശങ്ങളിലും മൊബൈൽ

മാവേലിസ്റ്റോറുകളുടെ സേവനം ലഭ്യമാക്കുന്നുണ്ട്. സമീപ ദിവസങ്ങളിൽ മഴക്കെടുതിയുണ്ടായ കൂട്ടിക്കൽ, മണിമല മേഖലകളിൽ മൊബൈൽ മാവേലി സ്റ്റോറുകളുടെ സേവനം ലഭ്യമാക്കുകയുണ്ടായി. കെ. എസ്. ആർ. ടി. സി-യുമായി ഒരു ചർച്ച നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്, ആ ചർച്ച പൂർണ്ണമായാൽ സംസ്ഥാനത്തെ കൂടുതൽ പ്രദേശങ്ങളിലേയ്ക്ക് വിശേഷിച്ചും ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം സൂചിപ്പിച്ച, മലയോര മേഖലകളടക്കമുള്ള കേന്ദ്രങ്ങളിൽ മൊബൈൽ മാവേലി സ്റ്റോറുകളുടെ പ്രവർത്തനം ലഭ്യമാക്കാൻ, കെ. എസ്. ആർ. ടി. സി. ബസ്സുകൾ രൂപമാറ്റം വരുത്തി, മൊബൈൽ മാവേലി യൂണിറ്റുകളാക്കുന്ന പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുകയാണ്. ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചർച്ചകൾ നടന്നുവരികയാണ്. മൊബൈൽ മാവേലി സ്റ്റോറുകളുടെ രൂപമാറ്റം വരുത്തിയ കെ. എസ്. ആർ. ടി.സി. ബസ്സുകൾ ലഭ്യമാകുന്ന മുറയ്ക്ക് ഇത്തരം സ്റ്റോറുകളുടെ പ്രവർത്തനം സംസ്ഥാനത്തൊട്ടാകെ വ്യാപിപ്പിക്കാനാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

ശ്രീ. പി. ബാലചന്ദ്രൻ: സർ, കോവിഡ് കാലത്ത് ഹോട്ടലുകളും റസ്റ്റോറന്റുകളും ഏറെക്കുറെ 70 ശതമാനവും ഓൺലൈൻ വ്യാപാരമാണ് നടത്തികൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. സപ്ലൈകോ ഓഡർ അനുസരിച്ച് വീട്ടിൽ

സാധനമെത്തിച്ച് കൊടുക്കുമെന്ന് അങ്ങ് ഇവിടെപ്പറഞ്ഞു. ഓൺലൈൻ വഴിയായി സപ്ലൈകോയെ പുതിയരീതിയിൽ ആവിഷ്കരിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഓൺലൈൻ വ്യാപാര രംഗമാണ് കോവിഡ് കാലത്ത് ഏറ്റവും അനുയോജ്യമെന്നുള്ളതുകൊണ്ടും ജനങ്ങൾക്ക് അത് ഏറെ സഹായകകരമായിരിക്കും. സപ്ലൈകോ ഓൺലൈൻ ബിസിനസ്സിലൂടെ നവീനവത്കരിക്കാൻ എന്നത്തേയ്ക്ക് സാധിക്കുമെന്നറിയാൻ താല്പര്യമുണ്ട്.

ശ്രീ. ജി. ആർ. അനിൽ: സർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ച ഓൺലൈൻ ബിസിനസ്സിന്റെ കാര്യത്തിൽ ഞങ്ങൾ രംഗത്തുവന്നിട്ടുണ്ട്. കോവിഡ് മഹാമാരിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ പൊതുജനങ്ങൾക്ക് ബുദ്ധിമുട്ട് കൂടാതെ സപ്ലൈകോ വിൽപ്പന ശാലകളിൽനിന്നും സാധനങ്ങളുടെ വിലയിൽ മാറ്റമില്ലാതെ ഓൺലൈൻ വിൽപ്പന 'ഡോർ ഡെലിവറി' എന്ന മൊബൈൽ ആപ്ലിക്കേഷൻ വഴി ഉപഭോക്താക്കളുടെ വീടുകളിൽ ലഭ്യമാക്കുകയെന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തോടെ കൂടുതൽ ഓൺലൈൻ വ്യാപാരം, കൂടുതൽ വിൽപ്പന ശാലകളിലേയ്ക്ക് വ്യാപിപ്പിക്കാനുള്ള പ്രവർത്തനം തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഓൺലൈൻ ബിസിനസ്സിലൂടെ സപ്ലൈകോയ്ക്ക് മാർക്കറ്റിലേയ്ക്ക് കടന്നുകയറാൻ നമ്മുടെ

ആഗ്രഹത്തിനനുസരിച്ച് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്ന് വസ്തുതയാണ്. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ ഏകീകൃത സോഫ്റ്റ്‌വെയർ വിതരണക്കാർ വഴി കേരളത്തിന്റെ നഗര പ്രദേശങ്ങൾ കേന്ദ്രീകരിച്ച് വാതിൽപ്പടി വിതരണം നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് ടെൻഡർ വിളിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ നടപടികൾ പൂർത്തിയായി വരികയാണ്. 2022 മാർച്ച് മാസത്തോടുകൂടി 500 സപ്ലൈകോ സൂപ്പർ മാർക്കറ്റുകൾ വഴി ഓൺലൈൻ വ്യാപാരം ശക്തമാക്കാനാണ് വകുപ്പ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. അതിനുമുമ്പായി സപ്ലൈകോ ഓൺലൈൻ വ്യാപാരമെന്ന ആശയം ജനങ്ങളിലേയ്ക്ക് എത്തിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. ഇതിനായി തിരുവനന്തപുരം, കൊച്ചി, തൃശ്ശൂർ, കോഴിക്കോട് എന്നീ നഗരങ്ങളിൽ ശില്പശാല നടത്താനും ഉദ്ദേശിക്കുകയാണ്.

ഡോ. മാത്യു കുഴൽനാടൻ: സർ, കോവിഡാനന്തര കാലത്ത് പഞ്ചായത്തുകൾ മുൻകൈ എടുത്ത് കൂടുതൽ മാവേലി സ്റ്റോറുകൾക്കായ് സമീപിക്കുന്ന കാര്യം ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ; എന്റെ നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ പഞ്ചായത്ത് സ്ഥലവും പണവുമടച്ച് പണ്ടപ്പിള്ളിയിൽ മാവേലി സ്റ്റോർ ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള റിക്വസ്റ്റ് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. അത് പരിഗണിക്കാവുന്ന സാഹചര്യം

നിലവിലുണ്ടോ; അതിൽ എന്തെങ്കിലും തീരുമാനമെടുത്തിട്ടുണ്ടോ?

ശ്രീ. ജി. ആർ. അനിൽ: സർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ശ്രദ്ധയിൽ കൊണ്ടുവന്നത് ഗൗരവമായ കാര്യമാണ്. നിരവധി പഞ്ചായത്തുകളിലെയും, ബഹുമാനപ്പെട്ട എം.എൽ.എ.മാരുടെയും നിവേദനങ്ങൾ എന്റെ മുന്നിലെത്തിയിട്ടുണ്ട്. അത് പരിശോധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അടിയന്തരമായി നിരവധി കേന്ദ്രങ്ങളിൽ വിശേഷിച്ചും ബഹുമാനപ്പെട്ട എം. എൽ. എ. സൂചിപ്പിച്ച അദ്ദേഹത്തിന്റെ മണ്ഡലത്തിലെ മാവേലി സ്റ്റോർ അടക്കം പുതിയതായി ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്.

ശ്രീ. ടി. ഐ. മധുസൂദനൻ: സർ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ നടപടിമൂലം വിലക്കയറ്റത്തിൽ പൊരുതിമുട്ടി നിൽക്കുന്ന രാജ്യത്ത് നിത്യോപയോഗ സാധനങ്ങൾ വില നിയന്ത്രിച്ച് വിതരണം ചെയ്യുന്നതിന് മാതൃകാപരമായ പ്രവർത്തനമാണ് കേരള സർക്കാർ വിശേഷിച്ചും ഭക്ഷ്യവകുപ്പ് നടത്തിവരുന്നത്. ഇതിൽ പ്രധാന പങ്കുവഹിക്കുന്ന സപ്ലൈകോയുടെ ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ ഗുണമേന്മ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും സ്വീകരിക്കുന്ന നടപടികൾ എന്തൊക്കെയാണെന്ന് വിശദീകരിക്കുമോ?

ശ്രീ. ജി. ആർ. അനിൽ: സർ, കഴിഞ്ഞ സഭയിലും ഇതുസംബന്ധിച്ച് വിശദീകരിച്ചതാണ്. സപ്ലൈകോ ഔട്ട് ലൈറ്റുകളിലൂടെ വിതരണം ചെയ്യുന്ന ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ അതിന്റെ ഗുണമേന്മയെ സംബന്ധിച്ച് പലരൂപത്തിലുള്ള വിമർശനങ്ങൾ ഉയർന്നപ്പോൾതന്നെ അതിൽ ഗൗരവമായി ഇടപെടുകയും കൂടുതൽ ക്വാളിറ്റി പരിശോധന കർശനമാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എല്ലാ ജില്ലകളിലും പരിശോധനയ്ക്കുവേണ്ടുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥരെ നിയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതനുസരിച്ച് ഈ ഓണക്കാലം മുതൽ വിതരണം ചെയ്യുന്ന ഭക്ഷ്യ ഉൽപ്പന്നങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് ക്വാളിറ്റി കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെടുത്താനും ഒപ്പം ക്വാണ്ടിറ്റി ഉറപ്പാക്കി നൽകാനുമുള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അത് കൂടുതൽ വ്യാപകമാക്കുന്നതാണ്.

ശ്രീ. എം. വിൻസെന്റ്: സർ, സപ്ലൈകോ സബ്സിഡി ഇനത്തിൽ നൽകുന്ന സാധനങ്ങളുടെ സബ്സിഡി തുക സർക്കാരാണ് സപ്ലൈകോയ്ക്ക് നൽകുന്നത്. ഇങ്ങനെ നൽകുന്ന തുക കോടിക്കണക്കിന് രൂപയുടെ കുടിശ്ശിക വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. സപ്ലൈകോ ഇത് ഇപ്പോൾ ചെയ്യുന്നത് അവരുടെ തനത് ഫണ്ടിൽനിന്നും എടുത്താണ് കൊടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ഇതുമാത്രം സപ്ലൈകോ സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധിയിലാകുകയും ജീവനക്കാർക്ക്

യഥാസമയം നൽകേണ്ട ആനുകൂല്യങ്ങൾ നൽകാതിരിക്കുകയും ശമ്പള പരിഷ്കരണം ഉൾപ്പെടെയുള്ള കാര്യങ്ങൾ നടത്താതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ നിലവിൽ സപ്ലൈകോയ്ക്ക് സർക്കാർ എത്ര കുടിശ്ശിക കൊടുക്കാനുണ്ട്; അത് ഉടനെ കൊടുത്ത് തീർക്കുമോയെന്നുള്ളതാണ് എന്റെ ചോദ്യം?

ശ്രീ. ജി. ആർ. അനിൽ: സർ, സപ്ലൈകോ ഒരു പൊതുമേഖല സ്ഥാപനമാണ്. അതിന്റെ വിൽപ്പനയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ചില സമയങ്ങളിൽ സാമ്പത്തിക പ്രയാസമുണ്ടെന്നുള്ളത് യാഥാർത്ഥ്യമാണ്. എന്നാൽ സർക്കാർ നൽകാനുള്ള തുക ദീർഘനാൾ കുടിശ്ശിക വരുത്തുന്ന രീതി ഈ ഗവൺമെന്റ് സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ല. കൃത്യമായി അത്തരം കുടിശ്ശികകളുടെ കണക്കുകൾ തിട്ടപ്പെടുത്തുമ്പോൾ അത് ലഭ്യമാക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള നടപടിയാണ് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ജീവനക്കാരുടെ ശമ്പളത്തിന്റെയോ ജീവനക്കാരുടെ മറ്റ് വിഷയങ്ങളുമായോ ബന്ധപ്പെട്ട് ഒരു തടസ്സവും ഇതുവരെയുണ്ടായിട്ടില്ല. ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം പറഞ്ഞ വിഷയങ്ങൾ പരിശോധിക്കുന്നതാണ്.

ശ്രീ. മുരളി പെരുമ്പള്ളി: സർ, 2016-ലെ വിലയ്ക്ക് പതിമൂന്നിനം നിത്യോപയോഗ വസ്തുക്കൾ വിതരണം ചെയ്യുന്ന 2016-ലെ പ്രകടന

പത്രികയിൽ പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ ഇപ്പോഴും തുടർന്നുവരുന്ന എൽ.ഡി.എഫ് സർക്കാരിന് ഒരായിരം അഭിവാദ്യങ്ങൾ അർപ്പിക്കുന്നു. ഇന്ന് മാവേലി സ്റ്റോറുകൾക്ക് മുന്നിൽ വാമനന്മാരുടെ കാവലില്ലെന്നുള്ളതുകൊണ്ട് വലിയ ജനത്തിരക്കാണ് അനുഭവപ്പെടുന്നത്. എന്നാൽ പല സ്റ്റോറുകളും സൗകര്യങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ വളരെ പിറകിൽ നിൽക്കുകയാണ്. സാധനങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കുന്ന റാക്കുകൾ പലതും അപകടാവസ്ഥയിലാണ്. നിന്നതിരിയാനുള്ള സ്ഥലമില്ലെന്ന പരാതിയും വരുന്നുണ്ട്. പലതും പഴയ കെട്ടിടങ്ങളാണ്. ആധുനിക കാലഘട്ടത്തിനനുസരിച്ചുള്ള സംവിധാനം ഈ മാവേലി സ്റ്റോറുകളിൽ ഒരുക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഇ-സേവനമടക്കമുള്ള കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള നടപടികളെടുക്കുമോ എന്നുള്ളതാണ് എന്റെ ചോദ്യം.

ശ്രീ. ജി. ആർ. അനിൽ: സർ, ഇവിടെ ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം സൂചിപ്പിച്ച കാര്യം വളരെ ഗൗരവമേറിയതാണ്. സപ്ലൈകോയുടെ ഔട്ട് ലെറ്റുകൾ ആധുനികവൽക്കരിക്കാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരികയാണ്. ഇപ്പോഴും ഈ ഗവൺമെന്റ് ഈ ബഡ്ജറ്റിലൂടെ അത്തരത്തിലുള്ള കടകളുടെ നവീകരണത്തിനുവേണ്ടി പ്രത്യേക പാക്കേജ് വച്ചിട്ടുണ്ട്. 30-തിലധികം

മാവേലി സ്റ്റോറുകൾ, സൂപ്പർ മാർക്കറ്റുകൾ തുടങ്ങിയവ നവീകരിക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾ പൂർത്തിയായിട്ടുണ്ട്. മറ്റ് ഷോപ്പുകളും ഘട്ടം ഘട്ടമായി നവീകരിക്കാനുള്ള നടപടിയിലാണ്. ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ച ഈ നടപടികൾ ഞാൻ ആദ്യത്തെ ചോദ്യത്തിൽ മറുപടി പറഞ്ഞതാണ്. വില്പനയും ബില്ലിംഗും സ്റ്റോക്കിന്റെ വെരിഫിക്കേഷനും കൂടുതൽ സുതാര്യമാക്കാൻ കഴിയുന്നതരത്തിൽ നിലപാടുകൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഡോ. എൻ. ജയരാജ്: സർ, സെപ്റ്റംബർ 16-ാം തീയതിയുണ്ടായ മഴക്കെടുതിയിൽ ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ കാഞ്ഞിരപ്പള്ളിയിലോ, ചങ്ങനാശ്ശേരി താലൂക്കിലെ മണിമലയുൾപ്പെടെയുള്ള മാവേലി സ്റ്റോറുകളിലും റേഷൻ കടകളിലുമുണ്ടായിരുന്ന സാധനങ്ങളെല്ലാം പൂർണ്ണമായി നഷ്ടപ്പെട്ടു. ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് അടിയന്തരമായി ഇടപെട്ട് അതെല്ലാം ഡിസ്റ്റോസ് ചെയ്യുവാനുള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ചതിന് പ്രത്യേകം അഭിനന്ദിക്കുകയാണ്. അതോടൊപ്പം ബഹുമാന്യരായ റവന്യൂ, സഹകരണ വകുപ്പുമന്ത്രിമാർ അവിടെ വരികയും, അത് കാണുകയും ചെയ്തു. അടിയന്തരമായി മൊബൈൽ മാവേലി സ്റ്റോർ അവിടെ ആരംഭിക്കാൻ നടപടി സ്വീകരിച്ചതിനും പ്രത്യേകമായി അഭിനന്ദിക്കുകയാണ്. എന്റെ ചോദ്യം ഈ സമയത്ത്

ധാരാളം റേഷൻ കാർഡുകളും, നിരവധി രേഖകളും നഷ്ടപ്പെട്ട ഒരുപാട് ആളുകൾ കാഞ്ഞിരപ്പള്ളി, പൂഞ്ഞാർ നിയോജകമണ്ഡലങ്ങളിലുണ്ട്. അവർക്ക് റേഷൻ ഉൾപ്പെടെയുള്ള സാധനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കാനുള്ള എന്തെങ്കിലും തടസ്സമുണ്ടെങ്കിൽ അതിന് എന്തുനടപടികളാണ് ഗവൺമെന്റ് ഇക്കാര്യത്തിൽ എടുത്തിട്ടുള്ളതെന്നാണ് എന്റെ ചോദ്യം.

ശ്രീ. ജി. ആർ. അനിൽ: സർ, വളരെ ഗൗരവമേറിയ വിഷയമാണ് കഴിഞ്ഞ പ്രളയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കോട്ടയം ജില്ലയിൽ മാത്രം 19 റേഷൻ കടകൾ ഭാഗികമായും പൂർണ്ണമായും നശിക്കുന്നതായ അവസ്ഥയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ആ പ്രളയം കാരണം നാശനഷ്ടം സംഭവിച്ച സ്ഥലങ്ങളിൽ അടിയന്തരമായി ഉദ്യോഗസ്ഥരെ ചുമതലപ്പെടുത്തി ആ നാശനഷ്ടങ്ങൾ തിട്ടപ്പെടുത്തുകയും ഭക്ഷ്യസാധനങ്ങൾ വെള്ളം കയറി ചിഞ്ഞുപോയാൽ ദുർഗന്ധമുണ്ടാകുന്ന അവസ്ഥ പരിസരവാസികൾക്ക് അസൗകര്യമുണ്ടാക്കുന്ന സ്ഥിതിയുമുണ്ടാകും. അതുകൊണ്ടുതന്നെ മൂന്ന് ദിവസത്തിനുള്ളിൽ അതെല്ലാം മാറ്റാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു. അതിന്റെ കണക്ക് തിട്ടപ്പെടുത്തുമ്പോൾ ലക്ഷക്കണക്കിന് രൂപയുടെ നഷ്ടമാണുണ്ടായിട്ടുള്ളത്. എങ്കിലും തൊട്ടടുത്ത ദിവസങ്ങളിൽതന്നെ റേഷൻ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ മൊബൈൽ വാഹനങ്ങളിൽ

യാതൊരു പരാതിയുമില്ലാത്ത വിധത്തിൽ ഭക്ഷ്യധാന്യങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്യാനുള്ള നടപടികളും സ്വീകരിച്ചു. അതോടൊപ്പം റേഷൻ കാർഡുകളുടെ നഷ്ടത്തെക്കുറിച്ച് പഠഞ്ഞു. തൊട്ടടുത്ത ദിവസം തന്നെ മൂന്നുപേർക്ക് കാർഡുകൊടുത്തു. മറ്റുള്ളവരുടെ അപേക്ഷയ്ക്ക് അനുസരിച്ച് തടസ്സമില്ലാതെ കാർഡ് കൊടുക്കാനുള്ള നടപടിയും സ്വീകരിച്ചു.

ശ്രീ. പി. ഉബൈദുള്ള: സർ, മാവേലി സ്റ്റോറുകളെ വലിയ പ്രതീക്ഷയോടെയാണ് ജനങ്ങൾ നേരത്തെ കണ്ടിരുന്നത്. എല്ലാ ഗ്രാമങ്ങളിലും മാവേലി സ്റ്റോർ വേണമെന്ന ആവശ്യം വളരെ മുമ്പ് തന്നെ ഉയർന്നിരുന്നു. എന്നാൽ പഴയതുപോലെ മാവേലി സ്റ്റോറുകളിൽ ഇപ്പോൾ ജനങ്ങൾ എത്തുന്നില്ല. ഇതിന്റെ പ്രധാന കാരണം സാധനങ്ങളുടെ ക്വാളിറ്റിക്കുറവാണ്. അതുപോലെ വിലയും കൂടുതലാണ്. ഇക്കാര്യങ്ങൾ കൊണ്ടാണ് മാവേലി സ്റ്റോറുകളിൽ ആളുകൾ കുറയാൻ കാരണം. ഗുണമേന്മയുള്ള സാധനങ്ങൾ കുറഞ്ഞ വിലയ്ക്ക് ലഭ്യമാക്കി മാവേലി സ്റ്റോറുകളെ പഴയ പ്രതാപത്തിലേയ്ക്ക് തിരിച്ചുകൊണ്ടുവരാൻ നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ അതോടൊപ്പം മാവേലി സ്റ്റോറുകൾക്ക് നൽകി വന്നിരുന്ന സബ്സിഡി കഴിഞ്ഞ വർഷം എത്ര കൊടുത്തു; ഈ വർഷം എത്രയാണ്

സബ്സിഡി കൊടുക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്?

ശ്രീ. ജി. ആർ. അനിൽ: സർ, 2016 മുതൽ കഴിഞ്ഞ ഗവൺമെന്റും ഈ ഗവൺമെന്റും 13 നിത്യോപയോഗ സാധനങ്ങളുടെ വിലവർദ്ധന ഉണ്ടാകാതെ ഒരേ വിലയ്ക്ക് അന്നമുതൽ കൊടുത്തുവരികയാണ്. ചെറുപയറിന് മാർക്കറ്റിൽ കിലോയ്ക്ക് 105.79 രൂപ വിലയുള്ളപ്പോൾ 74 രൂപയ്ക്കാണ് മാവേലി സ്റ്റോറുകളിലൂടെ വിൽപന നടത്തുന്നത്. ബോൾ ടൈപ്പിലുള്ള ഉഴുനീന് 121.29 രൂപയുള്ളപ്പോൾ 66 രൂപയ്ക്കാണ് കൊടുക്കുന്നത്. 85.57 രൂപയുള്ള വൻകടല 45 രൂപയ്ക്കാണ് കൊടുക്കുന്നത്. 10 ദിവസത്തിന് മുൻപുള്ള കണക്കാണ് ഞാൻ പറയുന്നത്. 113.36 രൂപ വിലയുള്ള തുവരപ്പരിപ്പ് 65 രൂപയ്ക്കാണ് കൊടുക്കുന്നത്. 157.07 രൂപ വിലയുള്ള മുളക് 75 രൂപയ്ക്കാണ് കൊടുക്കുന്നത്. 109 രൂപയുടെ മല്ലി 79 രൂപയ്ക്കാണ് കൊടുക്കുന്നത്. 41.29 രൂപ വിലയുള്ള പഞ്ചസാര 22 രൂപയ്ക്കാണ് കൊടുക്കുന്നത്. അര ലിറ്റർ വെളിച്ചെണ്ണയ്ക്ക് 104 രൂപ വിലയുള്ളപ്പോൾ മാവേലിസ്റ്റോർ വഴി അത് 46 രൂപയ്ക്കാണ് നൽകുന്നത്. 37.67 രൂപ വിലയുള്ള ജയ അരി 25 രൂപയ്ക്കാണ് കൊടുക്കുന്നത്. 34.67 രൂപയുടെ കുറുവ അരി 25 രൂപയ്ക്കാണ് കൊടുക്കുന്നത്. 36.82 രൂപ വിലയുള്ള മട്ടയരി 24 രൂപയ്ക്കാണ് കൊടുക്കുന്നത്. പച്ചരിക്ക് 35 രൂപയുള്ളപ്പോൾ 23 രൂപയ്ക്കാണ് കൊടുക്കുന്നത്. മല്ലിക്ക് 2016-നേക്കാൾ വില കുറച്ചുകൊടുക്കുന്ന അവസ്ഥ ഇപ്പോൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

മാർക്കറ്റിലെ വില മാത്രമല്ല, അതിന്റെ കുറവ് വരുന്നതിനനുസരിച്ച് സപ്ലൈകോയുടേയും എല്ലാ കടകളിലും അത് കൃത്യമായി കൊടുക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ആക്ഷേപം ജനങ്ങൾക്കില്ല. രാഷ്ട്രീയ വൈരാഗ്യം വച്ചുകൊണ്ടുള്ള ചില ആക്ഷേപങ്ങളല്ലാതെ ജനങ്ങളുടെ മനസ്സിൽ മാവേലി സ്റ്റോറുകളെ സംബന്ധിച്ച് വളരെ നല്ല പ്രതീക്ഷയാണ്. അതിന് നല്ല തിരക്കാണ്. എന്നാൽ ഇവിടെ പഠനത്തിൽ ഒരുകാര്യം ശരിയാണ്. നമ്മൾ കിറ്റ് വിതരണം ചെയ്ത സമയത്ത് സാധാരണക്കാരെ സംബന്ധിച്ച് അതിൽ ഉൽപ്പന്നങ്ങളെല്ലാം കിട്ടിയപ്പോൾ ആ സമയത്ത് നമ്മുടെ സ്റ്റോറുകളിലെ വിൽപ്പനയിൽ ചെറിയ കുറവുകൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അത് വീണ്ടും നന്നായി വന്നിട്ടുണ്ട്. അതിൽ ഒരു തടസ്സവും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. മാവേലി സ്റ്റോറുകളെ സംബന്ധിച്ചുള്ള തെറ്റായൊരു വിവരമാണ് ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ചത്.

ശ്രീ. കെ. പി. മോഹനൻ: സർ, പൊതുവിതരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നല്ല തിരക്കുകൾ അനുഭവപ്പെടുന്നുണ്ട്. പ്രത്യേകിച്ച് കൂത്തുപറമ്പ് മണ്ഡലത്തിലെ പാമ്പൂരിൽ നല്ല തിരക്കാണ്. അത് കുറച്ചുകൂടി സൗകര്യപ്രദമായൊരു സ്ഥലമുണ്ടാക്കിയെടുക്കണം. അതോടൊപ്പം പ്രാദേശികമായി ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന ജൈവ പച്ചക്കറികൾ, കുടുംബശ്രീ സഹോദരിമാർ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന

ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാം വിറ്റഴിക്കാനുള്ള സൗകര്യങ്ങൾകൂടി സപ്ലൈകോ മുഖാന്തരം ചെയ്യുമോ?

ശ്രീ. ജി. ആർ. അനിൽ: സർ, നമ്മുടെ കൃഷിക്കാരുടെയും കുടുംബശ്രീ സഹോദരിമാരുടെയും അത്തരത്തിലുള്ള മറ്റ് യൂണിറ്റുകളുടെയും ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ വിൽക്കാൻ കഴിയുന്ന തരത്തിലേക്ക് മാവേലി സ്റ്റോറുകൾ മാറണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹമാണ്. ഇപ്പോൾ പീപ്പിൾസ് ബസാറായി മാറിയ ഷോപ്പുകളിൽ പച്ചക്കറിയടക്കം വിൽപ്പന നടത്താൻ കഴിയുന്ന സൗകര്യം ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അദ്ദേഹം സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെത്തന്നെ മാവേലി സ്റ്റോറുകളുടെ സ്ഥലത്തിന്റെ പരിമിതിയുണ്ട്. ആ പരിമിതി മാറ്റി സൂപ്പർ മാർക്കറ്റുകളായി മാറുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ ഇത്തരം ഉൽപ്പന്നങ്ങൾകൂടി വിൽക്കാനുള്ള കാര്യം പരിശോധിക്കാവുന്നതാണ്.

ശ്രീ. എ. പി. അനിൽ കുമാർ: സർ, മാവേലി സ്റ്റോറുകൾ ആരംഭിക്കുമ്പോൾ അതിനാവശ്യമായ സൗകര്യം ഒരുക്കുന്നത് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളാണ്. ഒരു മാവേലി സ്റ്റോർ ആരംഭിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ ഒരു വർഷം മുതൽ മൂന്ന് വർഷം വരെയുള്ള സമയത്ത് അതിനാവശ്യമായ വാടക കൊടുക്കുന്നതും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളായിരുന്നു. ഇതിൽ ഇപ്പോൾ എന്തെങ്കിലും മാറ്റം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടോ; എന്റെ നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ 5 വർഷം പിന്നിട്ടൊരു മാവേലി സ്റ്റോറിന്

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് വാടക കൊടുക്കുന്നില്ല എന്നതിന്റെ പേരിൽ കഴിഞ്ഞ ദിവസം അടച്ചുപൂട്ടുകയുണ്ടായി. ഇപ്പോൾ മാനദണ്ഡം പരിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ടോ; മൂന്ന് വർഷം കഴിഞ്ഞാൽ സപ്ലൈകോ തന്നെ നേരിട്ട് മാവേലി സ്റ്റോറിന്റെ കെട്ടിടങ്ങൾക്ക് വാടക നൽകുമോ; ഇതുസംബന്ധിച്ച് ഗവൺമെന്റ് ഇപ്പോൾ സ്വീകരിക്കുന്ന നിലപാട് എന്താണെന്നറിയിക്കാമോ?

ശ്രീ. ജി. ആർ. അനിൽ: സർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം സൂചിപ്പിച്ച വിഷയം ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ തന്നെയാണ് മാവേലി സ്റ്റോറുകൾ ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കിയത്. ആ നിലയിൽത്തന്നെ വ്യാപകമായി തുടങ്ങുവാനും കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ 5 വർഷം കഴിഞ്ഞ അത്തരം കേന്ദ്രങ്ങളിൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ അതിൽനിന്ന് പിന്നോട്ട് പോകുന്നൊരു നിലപാട് ചിലയിടത്തൊക്കെയും സ്വീകരിക്കുകയുണ്ടായി. അതിൽ മാറ്റം വരുത്തുവാൻ അക്കാര്യം ഞാൻ ബഹുമാനപ്പെട്ട തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പുമന്ത്രിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ പരമാവധി സ്ഥലങ്ങളിൽ പുതിയ വാടക കെട്ടിടങ്ങൾ കണ്ടെത്തി അതിനനുസരിച്ചുള്ള തരത്തിലാണ് സൂപ്പർ മാർക്കറ്റുകൾ ആരംഭിക്കുന്നത്. താങ്കളുടെ മണ്ഡലത്തിലെ ഈ വിഷയം ഞാൻ പരിശോധിക്കാം, ആവശ്യമായ നടപടി സ്വീകരിക്കാം.

ശ്രീ. കെ. ഡി. പ്രസേനൻ: സർ, ബി.പി.എൽ., എ.പി.എൽ.

വ്യത്യാസമില്ലാതെ എല്ലാവർക്കും ഭക്ഷ്യധാന്യ കിറ്റ് കൊടുത്ത ഏക സംസ്ഥാനമാണ് കേരളം. ചരിത്രം സൃഷ്ടിച്ചു. കിറ്റ് വിതരണം നടത്തിയതിന്റെ ഭാഗമായി നമ്മുടെ മാവേലി സ്റ്റോറുകളിലും സൂപ്പർ മാർക്കറ്റുകളിലും കച്ചവടം കുറഞ്ഞു എന്നൊരു വാർത്ത വരുന്നുണ്ട്. അത് ശരിയാണോ എന്ന് വ്യക്തമാക്കണം. അതോടൊപ്പംതന്നെ ഇവിടെ ബഹുമാനപ്പെട്ട മലപ്പുറം അംഗം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മണ്ഡലത്തിലെ മാവേലി സ്റ്റോർ നടത്തുന്നവരും റേഷൻ കടക്കാരും വില കൂട്ടിയാണ് സാധനങ്ങൾ കൊടുക്കുന്നത് എന്നൊരു പ്രസ്താവന നടത്തുകയുണ്ടായി. അതിനെ സംബന്ധിച്ചും അന്വേഷണം നടത്താൻ സന്നദ്ധമാകുമോ?

ശ്രീ. ജി. ആർ. അനിൽ: സർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ച

കാര്യം ഞാൻ നേരത്തെ വിശദീകരിച്ചതാണ്. വിൽപ്പനയിൽ കുറച്ച് കുറവ് വന്നു എന്നുള്ളത് യാഥാർത്ഥ്യമാണ്. എന്നാൽ അത് മാറി വരികയാണ്. സ്വാഭാവികമായും സൗജന്യമായി നമ്മുടെ ഗവൺമെന്റ് കൊടുത്ത കിറ്റ് ലഭിച്ച ആളുകളുടെ എണ്ണം വളരെ കൂടുതലാണ്. 98 ശതമാനം റേഷൻ കാർഡ് ഉടമകളും ആ കിറ്റ് വാങ്ങുന്ന അവസ്ഥയിലേക്ക് വന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ അന്ന്

അത്തരത്തിലുള്ള ഒരവസ്ഥ കുറച്ച് നാളണ്ടായെങ്കിലും അത് മാറി വരികയാണ്. മറ്റ് വിഷയം ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ചത് പരിശോധിക്കാവുന്നതാണ്.

മാലിന്യ സംസ്കരണവും പുനരുപയോഗവും

(*302) ശ്രീ. മുഹമ്മദ് മുഹസിൻ:

ശ്രീ. ജി. എസ്. ജയലാൽ:

ശ്രീമതി സി. കെ. ആശ:

ശ്രീ. സി. സി. മുക്തൻ: താഴെ കാണുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക്

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ, ഗ്രാമവികസനം, എക്സൈസ് വകുപ്പ് മന്ത്രി സദയം മറുപടി നൽകുമോ;

(എ) ലോകബാങ്ക് ഉൾപ്പെടെയുള്ള അന്താരാഷ്ട്ര ധനകാര്യ ഏജൻസികളുടെ സഹായത്തോടെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ശാസ്ത്രീയ മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജന പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ടോ; വിശദമാക്കാമോ;

(ബി) മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതിനായി മാലിന്യ വസ്തുക്കളുടെ പുന:രുപയോഗത്തിനുള്ള നടപടികളും സാങ്കേതികവിദ്യയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ; വിശദമാക്കാമോ;

(സി) തെരഞ്ഞെടുപ്പ് പ്രചരണത്തിന് ഉപയോഗിച്ച വസ്തുക്കൾ പുനരുപയോഗിച്ച് ഉല്പന്നങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്ന മാതൃക പദ്ധതി ധർമ്മടം മണ്ഡലത്തിൽ നടപ്പിലാക്കിയിരുന്നോ; വിശദമാക്കാമോ;

(ഡി) മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനും മാലിന്യങ്ങളുടെ പുനരുപയോഗത്തിനുമായി നവീന സാങ്കേതികവിദ്യാധിഷ്ഠിത പരിപാടികൾ ശുചിത്വ മിഷൻ വഴി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടോ; വിശദമാക്കാമോ;

(ഇ) മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനും ശുചിത്വ പരിപാലനത്തിനും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് സാങ്കേതികവിദ്യയും സാങ്കേതിക സഹായവും ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് ഹരിത കേരള മിഷൻ എന്തെല്ലാം നടപടികളാണ് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ?

തദ്ദേശസ്വയംഭരണം, ഗ്രാമവികസനം, എക്സൈസ് വകുപ്പുമന്ത്രിമാരുടെ വേണ്ടി പട്ടികജാതി-പട്ടികവർഗ്ഗ, പിന്നാക്കവിഭാഗ ക്ഷേമ -ദേവസ്വം വകുപ്പുമന്ത്രി

(ശ്രീ. കെ. രാധാകൃഷ്ണൻ): സർ,

(എ) ഉണ്ട്, എല്ലാ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകളിലും നഗരസഭാ പരിധിയോട് ചേർന്നുള്ള തെരഞ്ഞെടുത്ത പഞ്ചായത്തുകൾക്കും ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ ശേഷി കൈവരിക്കാൻ

പ്രാപ്തമാക്കുകയെന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ സർക്കാർ പുതുതായി ലോക ബാങ്ക് സഹായത്തോടെ രണ്ടായിരത്തി ഒരനൂറ് കോടി രൂപയുടെ കേരള ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ പദ്ധതി പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആറ് വർഷമാണ് പദ്ധതിയുടെ കാലയളവ്. പദ്ധതിയുടെ അടങ്കൽ തുക 300 മില്യൺ US ഡോളർ ആണ് (2100 കോടി രൂപ). ഇതിൽ 105 മില്യൺ US ഡോളർ (710 കോടി രൂപ) ലോകബാങ്ക് വിഹിതവും 105 മില്യൺ US ഡോളർ (710 കോടി രൂപ) ഏഷ്യൻ ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ് ബാങ്ക് (AIIB) വിഹിതവുമാണ്. ബാക്കി തുകയായ 90 മില്യൺ US ഡോളർ (680 കോടി രൂപ) സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിഹിതവുമാണ്. പ്രസ്തുത പദ്ധതി വഴി കേരളത്തിലെ നഗരസഭകൾക്ക് ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതത്തിന് പുറമേയാണ് ലോകബാങ്ക് സഹായം നൽകുന്നത്. ഈ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി എല്ലാ നഗരസഭകൾക്കും അഞ്ചുവർഷത്തെ ഖരമാലിന്യ പരിപാലന പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കാൻ ആവശ്യമായ സഹായവും ബഹുവർഷ പദ്ധതികൾ ഏറ്റെടുത്ത് നടപ്പാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ നയരൂപീകരണവും നടത്തുന്നതാണ്.

(ബി) ഉണ്ട്. വിശദ വിവരം അനുബന്ധം 1-ആയി ചേർത്തിരിക്കുന്നു⁺.

(സി) ധർമ്മടം മണ്ഡലത്തിൽ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് വേളയിൽ പ്രചരണത്തിന് ഉപയോഗിച്ച വസ്തുക്കൾ പുനരുപയോഗിച്ച് മറ്റ് ഉല്പന്നങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്ന

⁺ അനുബന്ധമായി ചേർത്തിരിക്കുന്നു

മാതൃകാ പ്രവർത്തനം നടപ്പിലാക്കിയിരുന്നു. വിശദവിവരം അനുബന്ധം 2-
ആയി ചേർത്തിരിക്കുന്നു⁺.

(ഡി&ഇ) ഉണ്ട്. വിശദവിവരം അനുബന്ധം 3-ആയി ചേർത്തിരിക്കുന്നു⁺.

ശ്രീ. മുഹമ്മദ് മുഹസിൻ ചുമതലപ്പെടുത്തിയ പ്രകാരം ശ്രീ. പി. എസ്.

സുപാൽ: സർ, മാലിന്യ സംസ്കരണ രംഗത്ത് നല്ല പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി
ഗവൺമെന്റ് മുന്നോട്ട് പോകുകയാണ്. മാലിന്യ മുക്തമായ കേരളമാണ് നമ്മുടെ
ലക്ഷ്യം. നമ്മുടെ നദികൾ, തോടുകൾ, കുളങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള
ജലസ്രോതസ്സുകൾ മലിനമാക്കപ്പെടുന്ന സാഹചര്യമുണ്ട്. ഫാക്ടറി മാലിന്യം
ഒഴുക്കിവിടുന്നു. ജലാശയങ്ങളിലേയ്ക്ക് മാലിന്യം വലിച്ചെറിയുന്ന പ്രവണതകൾ
ഉണ്ടാകുന്നു. വീടുകളിൽനിന്ന് മലിനജലം ജലാശയങ്ങളിലേയ്ക്ക് ഒഴുക്കിവിടുന്നു.
ഇതെല്ലാം കർശനമായി തടയുന്നതിന് ആവശ്യമായ നടപടികൾ
സ്വീകരിക്കുമോ?

ശ്രീ. കെ. രാധാകൃഷ്ണൻ: സർ, കേരളത്തിൽ മാലിന്യ സംസ്കരണം ഒരു
പ്രധാനപ്പെട്ട വിഷയമാണെന്ന് എല്ലാവർക്കുമറിയാം. അതുകൊണ്ട് കൂടിയാണ്
ഇത്തരമൊരു പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കാൻ ഗവൺമെന്റ് മുന്നോട്ട് വന്നിരിക്കുന്നത്.
നമ്മുടെ നദികളും ജലാശയങ്ങളും എല്ലാത്തന്നെ മലിനീകരിക്കപ്പെടുന്ന
സ്ഥിതിയാണുള്ളത്. അതോടൊപ്പംതന്നെ നമ്മുടെ പരിസരവും

⁺ അനുബന്ധമായി ചേർത്തിരിക്കുന്നു
⁺ അനുബന്ധമായി ചേർത്തിരിക്കുന്നു

മലിനീകരിക്കപ്പെടുന്നു. നേരത്തെ ഇവിടെ ചർച്ച ചെയ്തിട്ടുള്ള കാര്യമാണ്. നമ്മുടെ കേരളം മറ്റ് പല കാര്യത്തിലും മാതൃകയാണ്. മാലിന്യ സംസ്കരണ കാര്യത്തിൽകൂടി മാതൃകയാകാൻവേണ്ടിയുള്ള പ്രവർത്തനമാണ് ഇന്ന് ഗവൺമെന്റ് ഏറ്റെടുത്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നത്.

ശ്രീ. പി. എസ്. സുപാൽ: സർ, പ്ലാസ്റ്റിക് നിരോധനം കർശനമായി നടപ്പാക്കിയ സംസ്ഥാനമാണ് നമ്മുടേത്. കോവിഡ് കാലത്തടക്കം പ്ലാസ്റ്റിക്സിന്റെ ഉപയോഗം വർദ്ധിക്കുന്നൊരു സാഹചര്യമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇത് വലിയതോതിലുള്ള പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് ഇടയാക്കും. അതുകൊണ്ട് പ്ലാസ്റ്റിക് നിരോധനം കർശനമായി നടപ്പാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ എല്ലാ നടപടികളും ഗവൺമെന്റ് സ്വീകരിക്കുമോ?

ശ്രീ. കെ. രാധാകൃഷ്ണൻ: സർ, ഒരുപക്ഷേ കേരളമാണ് പ്ലാസ്റ്റിക് നിരോധനത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ആദ്യമായി നിലപാട് സ്വീകരിച്ച സംസ്ഥാനം. എന്നാൽ പിന്നീട് നമുക്ക് വേണ്ടത്ര മുന്നോട്ട് പോകാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല എന്നാണ് ചോദ്യത്തിലൂടെ ബഹുമാനപ്പെട്ട മെമ്പർ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യം പൂർണ്ണമായും ഇല്ലാതാക്കാനുള്ള നടപടികളാണ് സ്വീകരിക്കുന്നത്. പ്ലാസ്റ്റിക്സിന് ബദലായി എന്തുചെയ്യാൻ കഴിയും എന്നുള്ള കാര്യവും നമ്മൾ ചർച്ച ചെയ്യുകയും അതിനനുസരിച്ചുകൊണ്ട് പ്ലാസ്റ്റിക് ബദലായിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങൾകൂടി

ചെയ്യുകൊണ്ടാണ് പ്ലാസ്റ്റിക്കിനെ ഇല്ലാതാക്കാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ. ആ നടപടിയാണ് ഗവൺമെന്റ് സ്വീകരിച്ചുവരുന്നത്.

ശ്രീ. ജി. എസ്. ജയലാൽ: സർ, ലോകത്ത് ഇപ്പോൾ ഏറ്റവുംകൂടുതൽ വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നൊരു മാലിന്യമാണ് ഇ-മാലിന്യം. ഇന്ത്യയിൽ 2011 മുതൽ ഇ-മാലിന്യ സംസ്കരണ നയമുണ്ടെങ്കിലും 5 ശതമാനത്തിൽ താഴെയാണ് ഔദ്യോഗികമായി സംസ്കരിക്കപ്പെടുന്നത്. അതിൽ ലോഹ സംസ്കരണത്തിനുള്ള അപര്യാപ്തതയാണ് ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട പ്രശ്നം. അത് കയറ്റി അയയ്ക്കുകയാണ്. അത് കൃത്യമായി പിന്തുടരാൻ കഴിയാത്തതുകൊണ്ട് യഥാർത്ഥ മൂല്യം ലഭിക്കുന്നില്ല. ഉറവിടത്തിൽ വെച്ചുതന്നെ ഇ-മാലിന്യങ്ങൾ വേർതിരിച്ച് സംസ്കരിച്ചെടുക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ ഒരു അവബോധം ഉപഭോക്താക്കളിൽ ഉണ്ടാക്കിയെടുത്താൽ നമുക്ക് ലോഹ സുരക്ഷിതത്വവും വിഭവക്ഷമതയും വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ കഴിയും. അതിനാവശ്യമായ ബോധവൽക്കരണം ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് നൽകുമോ?

ശ്രീ. കെ. രാധാകൃഷ്ണൻ: സർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ഇവിടെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചത് ശരിയാണ്. അക്കാര്യത്തിൽ സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റ് വലിയ രീതിയിലുള്ള ഇടപെടലുകളാണ് നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ഇലക്ട്രോണിക് പാഴ്വസ്തുക്കൾ ശേഖരിക്കാനും അത് ശരിയായ രീതിയിൽ സംസ്കരിക്കാനുമുള്ള

നടപടിയാണ് ഗവൺമെന്റ് സ്വീകരിച്ചുവരുന്നത്. അതുകൊണ്ടാണ് 2021 സെപ്റ്റംബർ വരെ 1640.9 മെട്രിക് ടൺ ഇലക്ട്രോണിക് പാഴ്വസ്തുക്കൾ ശേഖരിച്ച് സംസ്കരിക്കാനും അത് വലിയ രീതിയിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്താനും വേണ്ടിയുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചത്. അതിനായി വിവിധ ഏജൻസികളെ കണ്ടെത്തി അവർക്ക് നൽകാനുള്ള നടപടിയും സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ട്. അതുവഴി 5.15 കോടി രൂപ സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റിന് ലഭിക്കുകയുണ്ടായി. ക്ലീൻ കേരള കമ്പനി എല്ലാ ജില്ലകളിലും അതിന്റെ ഗോഡൗണുകൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവ ശേഖരിക്കുന്നതിന് സംവിധാനം ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്.

ശ്രീമതി സി. കെ. ആശ ചുമതലപ്പെടുത്തിയ പ്രകാരം ശ്രീ. ഇ. ടി.

ടെസൺ മാസ്റ്റർ: സർ, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനത്തിൽ പുതിയൊരു ദിശാബോധം നൽകിയ സർക്കാരാനിത്. നിലവിൽ ഒരു വാണിജ്യ സ്ഥാപനത്തിന് അനുമതി നൽകുമ്പോൾ പാർക്കിംഗ് ഏരിയ, മഴവെള്ള സംഭരണി തുടങ്ങിയവ പ്ലാനിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണമെന്ന് നിഷ്കർഷിക്കാറുണ്ട്. എന്നാൽ മാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ ഇത്തരമൊരു നിബന്ധന നിലവിലില്ല. അതുകൊണ്ട് ഈ നിബന്ധനകൂടി ഉൾപ്പെടുത്തി പ്ലാൻ അംഗീകരിക്കാൻ കഴിയുന്ന രീതിയിലുള്ള ഒരു നിർദ്ദേശം, അല്ലെങ്കിൽ അത്തരത്തിലൊരു നടപടി സ്വീകരിക്കാൻ

സാധിക്കുമോ?

ശ്രീ. കെ. രാധാകൃഷ്ണൻ: സർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ചത് ശരിയായൊരു കാര്യമാണ്. പ്ലാൻ അംഗീകരിക്കുന്നതിന് മാലിന്യസംസ്കരണ സംവിധാനംകൂടി ഒരുക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. തീർച്ചയായും അത് ശരിയായ രീതിയിൽ ഇംപ്ലിമെന്റ് ചെയ്യാനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്.

ശ്രീ. സി. സി. മുക്തൻ ചുമതലപ്പെടുത്തിയ പ്രകാരം ശ്രീ. വി. ആർ. സുനിൽ കുമാർ: സർ, മിക്കവാറും മാലിന്യങ്ങൾ വലിച്ചെറിയുന്നത് പാതയോരങ്ങളിലും റോഡുകളിലും കുളങ്ങളിലും പുഴകളിലും പാടങ്ങളിലുമൊക്കെയാണ്. കേരളം ലോകത്തിനതന്നെ മാതൃകയായ ഒരു ടൂറിസ്റ്റ് കേന്ദ്രമാണ്. ഈ സ്ഥലങ്ങളെല്ലാം ബ്യൂട്ടിഫിക്കേഷൻ നടത്തി തദ്ദേശികൾക്ക് സായാഹ്നങ്ങളിൽ വിശ്രമിക്കാനുള്ള കേന്ദ്രങ്ങളാക്കി മാറ്റിയാൽ കേരളത്തിന്റെ മുഖഛായ തന്നെ മാറ്റിയെടുക്കാൻ കഴിയും. ഇതിലൂടെ മാലിന്യം വലിച്ചെറിയുന്ന സ്വഭാവം ഒരു പരിധിവരെ തടഞ്ഞുനിർത്താനും കഴിയും. ഇത്തരം ഒരു ഇടപെടൽ വിവിധ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റുകളുടെ ഏകോപനംവഴി നടത്താൻ സാധിക്കുമോ?

ശ്രീ. കെ. രാധാകൃഷ്ണൻ: സർ, മാലിന്യ സംസ്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട്

ഇത്തരം ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾ നാട്ടിൽ നടത്തിവരുന്നുണ്ട്.

ത്രിതല പഞ്ചായത്ത് സംവിധാനങ്ങളിലൂടെ മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനുള്ള

നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതോടൊപ്പം ശരിയായ ബോധവൽക്കരണവും

ഇക്കാര്യത്തിൽ നടത്തിവരുന്നുണ്ട്. മാലിന്യം വലിച്ചെറിയുക എന്ന

സമീപനമാണ് എപ്പോഴും നമ്മൾ സ്വീകരിക്കുന്നത്. Use and Throw

എന്നതാണ് നമ്മുടെ സമീപനം. ആവശ്യം കഴിഞ്ഞാൽ എല്ലാം വഴിയിൽ

വലിച്ചെറിയുക എന്നൊരു സംസ്കാരമാണ് ഇപ്പോഴും തുടർന്നുവരുന്നത്.

അതിന് മാറ്റം വരുത്താൻവേണ്ടിയുള്ള ഇടപെടൽ വിവിധ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റുകൾ

മാത്രം വിചാരിച്ചാൽ പോരാ. മാലിന്യങ്ങൾ വഴിയിൽ വലിച്ചെറിയുക എന്ന

സമീപനത്തിൽ കേരളീയ സമൂഹമാകെ മാറ്റം വരുത്താൻ

തയ്യാറാകേണ്ടതുണ്ട്. അതിനുവേണ്ടിയുള്ള വിപുലമായ ബോധവൽക്കരണ

പരിപാടികൾ ത്രിതലപഞ്ചായത്തും വിവിധ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റുകളും വഴി

ഗവൺമെന്റ് സ്വീകരിക്കുകയാണ്. ഓരോ പൊതുസ്ഥലവും

മാലിന്യവിമുക്തമാക്കാൻ വേണ്ടിയുള്ള ഇടപെടലാണ്

നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. അത് കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെടുത്താൻ നടപടി

സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്.

ശ്രീ. തിരുവഞ്ചൂർ രാധാകൃഷ്ണൻ: സർ, 'മാലന്യവിമുക്ത കേരളം' എന്ന നമ്മുടെ സങ്കല്പം നന്നായി വരട്ടെയെന്നാണ് എന്റെ പ്രാർത്ഥന. Anti social elements ഉണ്ട്. ഏതെങ്കിലും ഒരു സ്ഥലത്തുനിന്നും കള്ളസ് മാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് പ്രത്യേക വാഹനങ്ങളിൽ കൊണ്ടുപോയി ഏറ്റവും നല്ല റോഡിന്റെ വശങ്ങളിൽ നിക്ഷേപിക്കുകയാണ്. അങ്ങനെ ചെയ്യുന്ന സാമൂഹ്യവിരുദ്ധരുടെ എത്ര സംഘത്തെ ഗവൺമെന്റിന് അറസ്റ്റ് ചെയ്യാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്; എത്ര കേസെടുത്തിട്ടുണ്ട്; എത്രപേരെ ശിക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്; ഇക്കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് എന്തെങ്കിലും കാര്യങ്ങൾ ഗവൺമെന്റ് ആലോചിച്ചിട്ടുണ്ടോ?

ശ്രീ. കെ. രാധാകൃഷ്ണൻ: സർ, ഇത്തരം കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യുന്നവർക്കെതിരായി ശക്തമായ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗത്തിന്റെ ചോദ്യത്തിനുള്ള കൃത്യമായ മറുപടി ഇപ്പോൾ പറയാൻ സാധിക്കില്ല. എത്രപേരെ അറസ്റ്റ് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്; എത്രപേരെ ശിക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട് മുതലായ ചോദ്യങ്ങൾക്കുള്ള കൃത്യമായ കണക്ക് ആവശ്യമുള്ളപക്ഷം പിന്നീട് ശേഖരിച്ച് നൽകാവുന്നതാണ്.

ശ്രീ. വി. കെ. പ്രശാന്ത്: സർ, തിരുവനന്തപുരത്ത് മാലിന്യസംസ്കരണ

പ്ലാന്റോ നിക്ഷേപകേന്ദ്രങ്ങളോ ഇല്ലാതെയാണ് 2011 മുതൽ മാലിന്യസംസ്കരണം മുന്നോട്ടുകൊണ്ടുപോകുന്നത്. ഇവയുള്ള നഗരങ്ങളേക്കാൾ മെച്ചപ്പെട്ട രീതിയിൽ നമുക്ക് മുന്നോട്ടുപോകാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. അത് സാധ്യമാക്കാൻ കാരണം Segregation method-ഉം My waste My Responsibility പോലുള്ള മുദ്രാവാക്യങ്ങളേറ്റെടുത്തതും ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ നടപ്പാക്കിയതും മുഖാന്തരമാണ്. ഇവിടെ ബഹുമാനപ്പെട്ട മന്ത്രി വിശദീകരിച്ചതുപോലെ ലോകബാങ്ക് പദ്ധതിയുടെ സഹായത്തോടെ ഈ പദ്ധതി വിപുലപ്പെടുത്തി ഒരു വലിയ ക്യാമ്പയിനായി ഏറ്റെടുക്കാൻ ഈ സർക്കാരിന് പദ്ധതിയുണ്ടോ?

ശ്രീ. കെ. രാധാകൃഷ്ണൻ: സർ, അതാണ് ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ചത്. മാലിന്യ

സംസ്കരണത്തിനായി വലിയ പ്ലാന്റുകൾ വരുമ്പോൾ സ്വാഭാവികമായും പല സ്ഥലത്തുനിന്നും വലിയ എതിർപ്പുകൾ വരും. അതുകൊണ്ടാണ് മാലിന്യങ്ങൾ ഉറവിടങ്ങളിൽത്തന്നെ സംസ്കരിക്കണം എന്നകാര്യം നമ്മൾ മുന്നോട്ടുവയ്ക്കുന്നത്. ഓരോരുത്തരുടെയും വീട്ടിലുണ്ടാകുന്ന മാലിന്യങ്ങൾ അതത് സ്ഥലത്തുതന്നെ സംസ്കരിക്കാനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയാൽ

കേന്ദ്രീകൃത മാലിന്യ സംസ്കരണ പരിപാടി പരമാവധി കുറയ്ക്കാൻ കഴിയും. എന്നാൽ ചില ഘട്ടങ്ങളിൽ ഇത് അനിവാര്യമായി വരും. ചില നഗര പ്രദേശങ്ങളിൽ മാലിന്യസംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങൾ വളരെ പരിമിതമാണ്. ഇപ്പോൾ പുതിയ സാങ്കേതികവിദ്യകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി മാലിന്യം സംസ്കരിക്കാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാൻ കഴിയും. അതിനായി ഹരിതകേരള മിഷനും കുടുംബശ്രീയും ശുചിത്വമിഷനുമെല്ലാം നല്ല രീതിയിലുള്ള ഇടപെടലുകളാണ് നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. കുടുംബശ്രീയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന മാലിന്യസംസ്കരണ പരിപാടികൾ വലിയ വിജയത്തിലേയ്ക്കുണ്ടാണെന്നത്. ഉറവിട മാലിന്യസംസ്കരണമാണ് കേരളത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഏറ്റവും ഉചിതമായിട്ടുള്ളതെന്നാണ് തോന്നുന്നത്.

ശ്രീ. എൻ. ഷംസുദ്ദീൻ: സർ, കോർപ്പറേഷനുകളിലും

മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും ശുചിത്വമിഷൻ ഫണ്ടുപയോഗിച്ച് തുടങ്ങാനിരുന്ന നിരവധി മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജന പദ്ധതികൾ നിർത്തിവയ്ക്കാൻ പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറിയുടെ ഉത്തരവ് വന്നിരിക്കുകയാണ്. സാധാരണ ഗവൺമെന്റിൽനിന്നുള്ള ഉത്തരവാണ് വരുന്നത്. ഇതുവരെ തുടങ്ങാത്ത

പദ്ധതികളൊക്കെ നിർത്തിവയ്ക്കണമെന്നാണ് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. അതിന് കാരണമായി പറയുന്നത് ലോകബാങ്കിന്റെ ഫണ്ട് വരാനുണ്ട്, അതിനുശേഷം ഇത് നടത്തിയാൽ മതിയെന്നാണ്. ഇനിയും വരാത്ത ലോക ബാങ്കിന്റെ ഫണ്ട് വരുന്നതുവരെ ഈ പദ്ധതികൾ മാറ്റിവയ്ക്കുന്നത് ശരിയല്ല. അംഗീകാരം കിട്ടിയ പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കാൻ സർക്കാർ ഇടപെടണം. വിവിധ സ്റ്റേജുകളിൽ അംഗീകാരം കിട്ടി പണി തുടങ്ങാനിരിക്കുമ്പോഴാണ് അതൊന്നും ഇനി നടത്തേണ്ടതില്ലെന്ന് പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി ശ്രീ. വിശ്വനാഥ് സിൻഹ ഉത്തരവിട്ടിട്ടുള്ളത്. ഇത് ശരിയായ രീതിയല്ല. ഇന്നത്തെ ചന്ദ്രിക പത്രത്തിൽ ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വലിയ വാർത്ത വന്നിട്ടുണ്ട്.

ശ്രീ. കെ. രാധാകൃഷ്ണൻ: സർ, മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനായി വിവിധ നഗരസഭകൾ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്ന് ഇവിടെ സൂചിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. അത് കുറച്ചുകൂടി മെച്ചപ്പെട്ട രീതിയിൽ ചെയ്യുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ് World Bank-ന്റെയും Asian Infrastructure Investment Bank-ന്റെയും സഹായത്തോടുകൂടി 2100 കോടി രൂപയുടെ പദ്ധതി അഞ്ചുകൊല്ലം കൊണ്ട് സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പിലാക്കാൻ

തീരുമാനിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഡ്യൂപ്ലിക്കേഷൻ വരേണ്ട എന്ന തീരുമാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കും അത്തരമൊരു ഉത്തരവ് ഇറക്കാൻ കാരണമെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. എന്തായാലും കേരളത്തിലെ നഗരങ്ങളിലെയും ഗ്രാമങ്ങളിലെയും മാലിന്യം സംസ്കരിക്കാനുള്ള ബൃഹത്തായ പരിപാടിക്കുവേണ്ടിയാണ് ലോകബാങ്കിന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. അഞ്ച് കൊല്ലമാണ് പദ്ധതിയുടെ കാലാവധി. ടി കാലാവധിക്കുള്ളിൽതന്നെ എല്ലാ നഗരങ്ങളിലെയും മാലിന്യങ്ങൾ സംസ്കരിക്കാൻ വേണ്ടിയുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് തന്നെയാണ് ഗവൺമെന്റ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്.

ശ്രീ. എ. എൻ. ഷംസീർ: സർ, 'മാലിന്യമുക്ത കേരളം' എന്ന വളരെ ശ്രമകരമായൊരു ദൗത്യം ഏറ്റെടുത്ത് നമ്മൾ മുന്നോട്ടുപോകുകയാണ്. മാലിന്യ സംസ്കരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള മലയാളിയുടെ മൈൻഡ് സെറ്റാണ് മാറേണ്ടത്. അത് മാറിയാൽ മാത്രമേ കേരളവും മാലിന്യമുക്തമാവുകയുള്ളൂ. ഉത്ഭവസ്ഥലത്തുതന്നെ മാലിന്യം സംസ്കരിക്കണമെന്ന ക്യാമ്പയിൻ ഏറ്റവും ആദ്യം തുടക്കം കുറിച്ചത് തലശ്ശേരി മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിലായിരുന്നു. ഒരു പരിധിവരെ അത് വിജയിക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്രകാരം ഉത്ഭവസ്ഥലത്തുതന്നെ

മാലിന്യം സംസ്കരിക്കണമെന്ന് പറയുമ്പോൾ ഉയർന്നവരുന്ന ചോദ്യം ഫ്ലാറ്റുകളാണ്. പല ഫ്ലാറ്റുകളിലും മാലിന്യം സംസ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനമില്ല. ഫ്ലാറ്റുകൾക്കും മറ്റും അനുമതി കൊടുക്കുമ്പോൾ ഉടവസ്ഥലത്ത് മാലിന്യം സംസ്കരിക്കാൻ ആവശ്യമായ സ്ഥലംകൂടി അനുവദിച്ചാൽ മാത്രമേ നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തിക്ക് അനുമതി കൊടുക്കാൻ പാടുള്ളൂ. ഇതുസംബന്ധിച്ച് സർക്കാരിന്റെ അഭിപ്രായമെന്താണ്?

ശ്രീ. കെ. രാധാകൃഷ്ണൻ: സർ, ഈ ചോദ്യത്തിന് ഞാൻ നേരത്തേ മറുപടി പറഞ്ഞതാണ്. പല ഫ്ലാറ്റുകളിലും മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനുള്ള സംവിധാനങ്ങളില്ല. അവിടെയെല്ലാം കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റുകളുടെ പ്രവർത്തനത്തിലൂടെയാണ് മാലിന്യം എടുത്തുകൊണ്ടുപോകുകയും സംസ്കരിക്കുകയുമൊക്കെ ചെയ്യുന്നത്. തീർച്ചയായും ഉറവിട മാലിന്യസംസ്കരണം തന്നെയാണ് അഭികാമ്യമെന്ന് ഞാൻ നേരത്തേ സൂചിപ്പിച്ചു. അതിനാൽ തീർച്ചയായും ഉറവിട മാലിന്യസംസ്കരണത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെടുത്താനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഗവൺമെന്റിന്റെ ഭാഗത്തുനിന്നും ഉണ്ടാകും.

പൊതുജന പരാതി പരിഹാര സംവിധാനം

(*303) ശ്രീ. കെ. പ്രേംകുമാർ:

ശ്രീ. ഡി. കെ. മുരളി:

ശ്രീ. ഒ. ആർ. കേള:

ശ്രീമതി കാനത്തിൽ ജമീല: താഴെ കാണുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക്

മുഖ്യമന്ത്രി സദയം മറുപടി നൽകുമോ?

(എ) സംസ്ഥാനത്ത് സർക്കാർ സേവനങ്ങൾ യഥാസമയം ജനങ്ങളിലേയ്ക്കെത്തിക്കുന്നതിന് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികൾ വിശദമാക്കാമോ;

(ബി) മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ പരാതി പരിഹാര സെല്ലിൽ സമർപ്പിക്കുന്ന പരാതികൾ പതിനഞ്ച് ദിവസത്തിനകം തീർപ്പാക്കുമെന്ന പ്രഖ്യാപനം പ്രാവർത്തികമാക്കാൻ നടപടിയെടുത്തിട്ടുണ്ടോ; എല്ലാ ഓഫീസിലും പൊതുജന പരാതി പരിഹാരത്തിനായി സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ടോ;

(സി) മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ദുരിതാശ്വാസനിധിയിൽ നിന്ന് സഹായം തേടുന്നവർക്ക് അത് അടിയന്തരമായി ലഭ്യമാക്കാൻ വേണ്ട ക്രമീകരണം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടോ?

മുഖ്യമന്ത്രി (ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ): സർ,

(എ) സർക്കാരിന്റെ പദ്ധതികൾ പ്രാവർത്തികമാകുന്നത്

ഭരണയന്ത്രത്തിലൂടെയാണ്. കേരള സംസ്ഥാനം രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട

ഉടൻതന്നെ ഭരണ സംവിധാനത്തെ ജനാധിപത്യവൽക്കരിക്കുന്നതിനു

വേണ്ടിയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിരുന്നു. ഭരണപരിഷ്കാര

കമ്മീഷനുകൾ ലക്ഷ്യംവെച്ചത് ഇത്തരത്തിലുള്ള

ജനാധിപത്യവൽക്കരണമാണ്. ഇത് വളരെ ദീർഘമായ

മറുപടിയായതിനാൽ ഞാൻ മേശപ്പുറത്ത് വയ്ക്കുന്നു⁺.

ശ്രീ. കെ. പ്രേംകുമാർ: സർ, കോവിഡിനിടയിൽ സാധാരണ

ജനങ്ങളുടെ ജീവിതത്തെ കൂടുതൽ ദുരിതപൂർണ്ണമാക്കുന്ന നിലയിൽ

ഫ്ലാറ്റ്ഫോം ടിക്കറ്റ്, വാഹന രജിസ്ട്രേഷൻ, ഫിറ്റ്നസ് പുതുക്കൽ,

പരിശോധനാ ഫീസ് എന്നിവ കുത്തനെ കൂട്ടുന്ന സമീപനമാണ്

നരേന്ദ്രമോദി സർക്കാർ സ്വീകരിച്ചത്. കേരളം പൊതുവിൽ ഇക്കാര്യത്തിനും

ബദൽ ഉയർത്തുകയാണ്. മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ പരാതി പരിഹാര

സംവിധാനംവഴി മികച്ച സേവനം നൽകാൻ സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ

എന്തെല്ലാമാണെന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ?

⁺ അനുബന്ധമായി ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, അതാണ് ഇതിൽ

വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ളത്, 'ഇൗസ് ഓഫ് ഡ്യൂയിംഗ് ബിസിനസ്സ്' എല്ലാവരും പറയുന്നുണ്ട്. അതുപോലെ 'ഇൗസ് ഓഫ് ലിവിംഗ്' എന്ന കാഴ്ചപ്പാട് പ്രാവർത്തികമാക്കാനുള്ള നടപടികളാണ് ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളത്.

ശ്രീ. കെ. പ്രേംകുമാർ: സർ, കോവിഡ് കാലത്ത് നിരവധി

സേവനങ്ങൾ സർക്കാർ ഓൺലൈനായി ലഭ്യമാക്കുകയുണ്ടായെന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. എന്തെല്ലാം സേവനങ്ങളാണ് സർക്കാർ ഓൺലൈനായി ലഭ്യമാക്കുന്നതെന്ന് വിശദീകരിക്കാമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, വിവിധ സേവനങ്ങൾക്കും

സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾക്കും നിലവിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ഫീസ് ഇപ്പോൾ ഒഴിവാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പല ആവശ്യങ്ങൾക്കുമുള്ള സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ നേടുന്നതിനായി ഗസറ്റഡ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തലും നോട്ടറൈസേഷനും വേണമായിരുന്നു, അത് ഒഴിവാക്കിയിട്ടുണ്ട്. സ്വയം സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ നൽകാമെന്നുള്ള തീരുമാനമെടുത്തു. അതോടൊപ്പം അപേക്ഷാ ഫോറങ്ങൾ കഴിയുന്നത്ര ലളിതമാക്കി ഒറ്റ പേജിൽത്തന്നെ തീർക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനമുണ്ടാക്കി. മുമ്പ് ഉണ്ടായിരുന്ന

പ്രശ്നം ഒരു സർട്ടിഫിക്കറ്റ് കൊടുത്താൽ അത് ഒരു പ്രത്യേക ആവശ്യത്തിനായി പരിമിതപ്പെടുത്തുന്നതായിരുന്നു, അത് ഒഴിവാക്കി പൊതുവായ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഈ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകാമെന്ന തീരുമാനമെടുത്തു. മാത്രമല്ല ഇത്തരം സർട്ടിഫിക്കറ്റുകളുടെ കാലാവധി നീട്ടുന്നതിനുള്ള നടപടിയും സ്വീകരിച്ചു. സർക്കാർ സേവനങ്ങൾക്കായി ജനങ്ങൾ സർക്കാർ ഓഫീസുകൾ കയറിയിറങ്ങുന്ന രീതിയാണ് നേരത്തെമുതലുള്ളത്. സേവനങ്ങൾ അതതു വകുപ്പുകളുടെ വെബ്സൈറ്റ് മുഖാന്തരം ഉപയോഗിക്കുന്നത് പ്രായോഗിക ബുദ്ധിമുട്ട് ഉണ്ടാക്കുന്നതിനാൽ എല്ലാ വകുപ്പുകളുടെയും ഓൺലൈൻ സേവനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തി ഇ-സേവനം എന്ന കേന്ദ്രീകൃത സർവ്വീസ് പോർട്ടലും, എം-സേവനം എന്ന മൊബൈൽ ആപ്ലിക്കേഷനും രൂപം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇതോടൊപ്പം വിവിധ വകുപ്പുകൾ നടപ്പിലാക്കുന്ന ഓൺലൈൻ സേവനങ്ങളുമുണ്ട്. ആ ഓൺലൈൻ സേവനങ്ങളുടെ സ്ഥിതിവിവരം ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് സർവ്വീസ് ഡാഷ് ബോർഡും വികസിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇ-ഫയൽ സംവിധാനം കഴിയാവുന്നിടങ്ങളിലെല്ലാം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ സംവിധാനത്തിലേക്ക് ഫയലുകൾ മാറ്റുക മാത്രമല്ല അതിലൂടെ പൊതുജനങ്ങൾക്ക് ഫയലുകളുടെ

യഥാർത്ഥ സ്ഥിതി മനസ്സിലാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടിയും സ്വീകരിച്ചു. അതോടൊപ്പം അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങൾ കൂടുതൽ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവയുടെ പ്രവർത്തനം കാര്യക്ഷമമാക്കിക്കൊണ്ട് ഓൺലൈനിലൂടെ സർക്കാർ ഏർപ്പെടുത്തിയ പരിഷ്കാരങ്ങൾ ജനങ്ങൾക്ക് പ്രാപ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടിയും സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ശ്രീ. ഡി. കെ. മുരളി: സർ, ഭരണ സംവിധാനത്തെ ജനാധിപത്യവൽക്കരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമാണ് ഭരണഭാഷ ജനങ്ങൾക്ക് പ്രാപ്യമാകുകയെന്നുള്ളത്. ഭരണഭാഷയെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള എന്തൊക്കെ നടപടികളാണ് ഈ ഗവൺമെന്റ് സ്വീകരിച്ചതെന്ന് വിശദീകരിക്കാമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, ഭരണഭാഷ മലയാളമാക്കുന്നതിനുള്ള തീരുമാനം നേരത്തെ തന്നെ എടുത്തിട്ടുള്ളതാണ്. അത് കർശനമായി നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടിയാണ് സ്വീകരിച്ചുവരുന്നത്. മാത്രമല്ല ഭരണ സംവിധാനം കൂടുതൽ ജനസൗഹൃദമാക്കുന്നതിന് പി.എസ്.സി. പരീക്ഷകൾ കഴിയാവുന്നത്രയും മാതൃഭാഷയിൽത്തന്നെ നടത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. എല്ലാ മേഖലയിലേക്കും ഈ സംവിധാനം

വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിന് ദീർഘകാലാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കോടതി ഭാഷ മലയാളത്തിലാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രാഥമിക നടപടികൾ ആരംഭിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഇതുസംബന്ധിച്ച് ഹൈക്കോടതിയുമായി വിവിധ തലങ്ങളിലുള്ള ചർച്ചകൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിനായി പുതിയ തസ്തികകൾ അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

ശ്രീ. ഒ. ആർ. കേളു: സർ, സാധാരണ ജനങ്ങൾ ഇ-സേവനത്തിനായി അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങളെയാണ് ഏറ്റവും കൂടുതൽ ആശ്രയിക്കുന്നത്. അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങൾ പലപ്പോഴും അമിത ചാർജ്ജ് ഈടാക്കുന്നതായി കാണുന്നുണ്ട്, ഒരു സ്ഥലത്തും ഏകീകരിച്ച ചാർജ്ജ് ഈടാക്കുന്നതായി കാണുന്നില്ല. ഇത്തരം കാര്യങ്ങൾ ക്രമീകരിക്കാൻ ഇടപെടുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ കാര്യക്ഷമത വർദ്ധിച്ചുവരികയെന്നത് വളരെ പ്രധാനമാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ എണ്ണവും അതിന്റെ കാര്യക്ഷമതയും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. ബഹുമാന്യനായ അംഗം ഉന്നയിച്ച പരാതി സർക്കാർ ഗൗരവമായി കണക്കിലെടുക്കുന്നതാണ്, ആവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകതന്നെ ചെയ്യും.

ശ്രീമതി കാനത്തിൽ ജമീല: സർ, മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ദുരിതാശ്വാസനിധി

വഴി ചികിത്സാ സഹായമടക്കം പാവപ്പെട്ട ജനവിഭാഗങ്ങൾക്ക് ഒട്ടനവധി
ധനസഹായം നൽകുന്നുണ്ട്. ഇത് വേഗത്തിലാക്കാൻ നടപടി
സ്വീകരിക്കുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, ഇക്കാര്യത്തിൽ ഇനിയും

വേഗതയിലാകണമെന്നുള്ളത് ശരിയാണ്. അതിന്റെയൊരു അനുഭവം
എടുത്താൽ, 2016-ൽ ശരാശരി 175 ദിവസമായിരുന്നു മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ
ദുരിതാശ്വാസനിധിയിൽ നിന്നുള്ള സഹായത്തിന് അപേക്ഷ സമർപ്പിച്ചാൽ
ധനസഹായം ലഭിക്കാൻ എടുത്തിരുന്നത്. അത് 2018-ൽ ശരാശരി 22
ദിവസമായി ചുരുക്കാനായി. അപേക്ഷ സ്വീകരിക്കുന്നത് മുതൽ ധനസഹായം
ഗുണഭോക്താവിന്റെ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിലേയ്ക്ക് കൈമാറുന്നതുവരെയുള്ള എല്ലാ
നടപടികളും ഓൺലൈൻ മുഖേനയാണ് ചെയ്തുവരുന്നത്. സാധുവായ
രേഖകളും നിയമപരമായ അർഹതയുമുണ്ടെങ്കിൽ 100 മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ
ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിലേയ്ക്ക് സഹായധനം കൈമാറാനാണ് ഇപ്പോൾ
ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. അപേക്ഷകളിലെ അവ്യക്തത, അപേക്ഷകളോടൊപ്പം
ആവശ്യമായ രേഖകൾ സമർപ്പിക്കുന്നതിൽ വരുന്ന പോരായ്മ

എന്നിവയെല്ലാം നടപടികൾ പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിനും അർഹതപ്പെട്ട ധനസഹായം നൽകുന്നതിനും തടസ്സമായി നിൽക്കുന്നുണ്ട്. ലഭിക്കുന്ന അപേക്ഷകൾ പരിശോധിച്ച് കാലതാമസം കൂടാതെ തുടർ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണമെന്ന് ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് കർശന നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

ശ്രീ. ടി. ജെ. വിനോദ്: സർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി, ഒരു അപേക്ഷ കൊടുത്താൽ 22 ദിവസത്തിനുള്ളിൽ അല്ലെങ്കിൽ 100 മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ അക്കൗണ്ടിലേക്ക് പണം വരുമെന്ന് ഇവിടെ സൂചിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞത് ഞാൻ മുഖവിലയ്ക്കെടുക്കുകയാണ്. കാരണം യഥാർത്ഥത്തിൽ പലപ്പോഴും ഈ പണം കിട്ടുന്നില്ലെന്ന് രോഗികളുടെ വ്യാപകമായ പരാതിയുണ്ട്. ഒരാൾ അസുഖമായി കിടന്നാൽ 6 മാസത്തിനുള്ളിലും അപകടത്തിൽപ്പെട്ട് മരണപ്പെട്ടാൽ ഒരു വർഷത്തിനുള്ളിലും അപേക്ഷ കൊടുക്കണമെന്നാണ്, അതുസംബന്ധിച്ച അറിവില്ലായ്മമൂലം പലപ്പോഴും സമയം കഴിഞ്ഞു പോകാറുണ്ട്. ആയതിനാൽ സമയദൈർഘ്യം കുറച്ചുകൊടുക്കാൻ എന്തെങ്കിലും നടപടി സ്വീകരിക്കാൻ കഴിയുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ച് കാര്യങ്ങൾ

ചെയ്യുകയെന്നുള്ളത് എപ്പോഴും പ്രധാനമാണല്ലോ. ന്യായമായ കാരണങ്ങൾകൊണ്ടാണ് അങ്ങനെ വരുന്നതെങ്കിൽ അത് ഗൗരവമായി പരിഗണിച്ച് ആവശ്യമായ ഇളവുകൾ അനുവദിക്കുന്നുമുണ്ട്. പക്ഷേ വ്യവസ്ഥകൾ ഇല്ലെന്നൊരു നിലയുണ്ടാക്കാൻ കഴിയില്ല.

ശ്രീ. വി. ജോയി: സർ, പരാതി പരിഹാര സെല്ലിൽ എം.എൽ.എ.-മാർ

മുഖേന പരാതികൾ സമർപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. അത്തരം പരാതികളുടെ സ്റ്റാറ്റസ് എം.എൽ.എ.-മാരെ അറിയിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി പരിശ്രമിക്കുമോ; പുതിയ സംവിധാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഒരു അവയർനെസ്റ്റ് എം.എൽ.എ.-മാർക്കും അവരുടെ പി.എ.-മാർക്കും നൽകാൻ സാധിക്കുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, ഈ കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് പൊതുവിൽ

എല്ലാവരെയും ബോധവൽക്കരിക്കുകയെന്നുള്ളത് തന്നെയാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. അതിന്റെ ഭാഗമായി നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

ശ്രീ. എ. കെ. എം. അഷ്റഫ്: സർ, മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ദുരിതാശ്വാസ

നിധിയിൽ നിന്നുള്ള ആശ്വാസധനമാണ് കാൻസർ, കിഡ്നി രോഗികൾക്ക് ഇപ്പോൾ ഒരു ആശ്വാസം. കേരളത്തിൽനിന്ന് തമിഴ്നാട്ടിലും

കർണ്ണാടകയിലും കരൾ മാറ്റിവയ്ക്കൽ, കിഡ്നി മാറ്റിവയ്ക്കൽ അടക്കമുള്ള ചികിത്സയ്ക്ക് പോകുന്ന ആളുകളുടെ ദയനീയത ഞങ്ങളെപ്പോലെയുള്ള എം.എൽ.എ.-മാർ അനുഭവിക്കുന്നുണ്ട്, ധനസഹായം ലഭിക്കുന്നുമുണ്ട്. അത്തരത്തിലുള്ള കുറച്ച് രോഗികൾ മാത്രമായതിനാൽ അവർക്ക് സൗജന്യമായി ചികിത്സ നൽകാനുള്ള അലോചനയുണ്ടോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, സമൂഹത്തിൽ ഇത്തരം രോഗങ്ങളുടെ എണ്ണം വർദ്ധിക്കുന്നുവെന്നുള്ളത് ശരിയാണ്. ആ ചികിത്സ പാവപ്പെട്ടവർക്ക് നടത്തുന്നതിന് വല്ലാത്ത പ്രയാസവും നേരിടുന്നുണ്ട്. അതിന് സർക്കാർ നൽകുന്ന സഹായം അപര്യാപ്തമാണെന്നുള്ളത് സർക്കാർതന്നെ തിരിച്ചറിയുന്നുമുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പൊതുവായ സാഹചര്യംവെച്ചുകൊണ്ട് മാത്രമേ സഹായങ്ങൾ നൽകാനാകൂ, എങ്കിലും ആ സഹായം എത്രകണ്ട് വർദ്ധിപ്പിക്കാനാകുമെന്ന കാര്യം സർക്കാർ ഗൗരവമായി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

ശ്രീ. കെ. പി. കുഞ്ഞമ്മദ്കുട്ടി മാസ്റ്റർ: സർ, സെക്രട്ടേറിയറ്റിലുള്ള ഇ-ഫയൽ സംവിധാനം മാത്രകാപരമാണ്. ഫയൽ നീക്കത്തിന്റെ സമയം, തീയതി, ഏത് ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ കൈവശമാണ് ഫയലുകളുള്ളത് എന്നീ

വിവരങ്ങളുൾപ്പെടെ അപേക്ഷകന് അറിയാൻ കഴിയുംവിധമാണ് ഇത് ക്രമീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇതേ മാതൃകയിൽത്തന്നെ ഇ-ഫയൽ സംവിധാനം സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ ഡയറക്ടറേറ്റുകളിലും നടപ്പാക്കുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, സംസ്ഥാനത്തൊട്ടാകെ അത്തരമൊരു അവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കണമെന്നാണ് സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. അതിന് ആവശ്യമായ നടപടികൾ ഘട്ടംഘട്ടമായി സ്വീകരിക്കുകതന്നെ ചെയ്യും.

ശ്രീ. കെ. ബാബു (തൃപ്പൂണിത്തുറ): സർ, ഏത് കാലഘട്ടത്തിലും മന്ത്രിമാർക്ക് ഒരു അപേക്ഷ കൊടുത്തുകഴിഞ്ഞാൽ, അത് പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി, സെക്രട്ടറി, ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി തുടങ്ങി വിവിധ തലങ്ങളിൽ കണ്ടശേഷം സെക്ഷൻ ക്ലർക്കിന്റേയടുത്ത് ഫയൽ എത്തും. മിക്കവാറും സെക്ഷൻ ക്ലർക്ക് എഴുതിയിരിക്കുന്ന കാര്യമാണ് അവസാനം തീരുമാനമായി വരുന്നത്. ഈ രീതി അവലംബിക്കുന്നതുകൊണ്ട് വളരെയധികം കാലതാമസമുണ്ടാകുന്നുണ്ട്. പ്രസ്തുത നടപടിക്രമങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി സെക്രട്ടേറിയറ്റ് മാനുവലിൽ എന്തെങ്കിലും മാറ്റം വരുത്താൻ ഗവൺമെന്റ് ആലോചിക്കുന്നുണ്ടോയെന്ന് വ്യക്തമാക്കുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ഉന്നയിച്ച

കാര്യം വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒന്നാണ്. അത് ഉദ്യോഗസ്ഥ തലത്തിലെ തട്ടുകളുടെ പ്രശ്നമാണ്, അനാവശ്യമായ തട്ടുകൾ ഇപ്പോൾ നിലനിൽക്കുകയാണ്. അവയിൽ പലതും ഒഴിവാക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. ഒരു ഉന്നതതല യോഗം ചേർന്ന് കാര്യങ്ങൾ പരിശോധിച്ചാൽ, അതായത്, ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പിന്റെ സെക്രട്ടറിയടക്കം ചേർന്നുകൊണ്ട് പരിശോധിച്ച് നിലപാടെടുത്ത ഒരു കാര്യം വീണ്ടും പരിശോധനയ്ക്ക് താഴോട്ടുപോകുന്നതിൽ അസ്വാഭാവികതയുണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിന്, ഹൈക്കോടതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു പ്രശ്നത്തിൽ ചിലപ്പോൾ ഹൈക്കോടതി ചീഫ് ജസ്റ്റിസ്, മുഖ്യമന്ത്രി, ചീഫ് സെക്രട്ടറി, ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളുടെ സെക്രട്ടറിമാർ എന്നിവർ ഒരുമിച്ചിരുന്നാണ് ഒരു തീരുമാനമെടുക്കുന്നത്. തീരുമാനമെടുത്ത ആ കടലാസിൽ പിന്നീട് താഴെത്തട്ട് മുതൽ വീണ്ടും പരിശോധന ആരംഭിക്കുന്നത് ആവശ്യമില്ലാത്ത കാര്യമാണ്. അത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ മാറ്റം വരുത്താനാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്, അതിനുള്ള നടപടികൾ ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

ശ്രീ. സി. കെ. ഹരീന്ദ്രൻ: സർ, സിറ്റിസൺ കോൾ സെന്ററുകളിൽ വരുന്ന പരാതികളിൽ വിവിധ വകുപ്പുകളിൽ നിന്ന് മറുപടി ലഭ്യമാക്കുന്നതിൽ

കുറവ് സംഭവിക്കുന്നുണ്ട്, ആ കുറവ് പരിഹരിക്കാനാകുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, പ്രസ്തുത കാര്യത്തിൽ എന്തെങ്കിലും പ്രശ്നമുണ്ടെങ്കിൽ പ്രത്യേകമായി പരിശോധിച്ച് ആവശ്യമായ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്.

ശ്രീ. ടി. സിദ്ദിഖ്: സർ, മാതൃകമായ അസുഖങ്ങൾക്കുള്ള ഏറ്റവും വലിയ ആശ്വാസമാണ് സി.എം.ഡി.ആർ.എഫ്. (Chief Minister's Distress Relief Fund (CMDRF)), ഇത് ലഭ്യമാകാനുള്ള സമയം ചുരുക്കമെന്ന ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ പ്രഖ്യാപനത്തെ വളരെയധികം പ്രതീക്ഷയോടെയാണ് കേരളത്തിലെ രോഗികൾ നോക്കിക്കാണുന്നത്. നിലവിൽ ചികിത്സാ ധനസഹായത്തിനായി മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ സി.എം.ഡി.ആർ.എഫ്-ൽ അപേക്ഷകൾ കൊടുത്താൽ, 6-7 ലക്ഷം രൂപ അല്ലെങ്കിൽ 10 ലക്ഷം രൂപ ചെലവുവരുന്ന ചികിത്സയ്ക്ക് അനുവദിക്കുന്നത് 45,000/- മുതൽ 50,000/- രൂപ വരെയുള്ള ചെറിയ തുകകളാണ്, പ്രസ്തുത ധനസഹായം അനുവദിക്കുന്നതിന് സ്വീകരിക്കുന്ന മാനദണ്ഡം എന്താണെന്നറിയില്ല. ചികിത്സയ്ക്ക് പര്യാപ്തമായ രീതിയിൽ തുക ലഭ്യമാക്കാനാവശ്യമായ നടപടിയും നിലവിൽ തുക അനുവദിക്കുന്നതിന്

സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള മാനദണ്ഡത്തിൽ പുനഃക്രമീകരണം വരുത്താനുള്ള നടപടിയും സ്വീകരിക്കുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, ഈ ചോദ്യത്തിനുള്ള മറുപടി ഞാൻ നേരത്തെ പറഞ്ഞുവന്നാണ് തോന്നുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ തൊട്ടടുത്തിരിക്കുന്ന ബഹുമാന്യനായ അംഗംതന്നെയാണ് ഇതുസംബന്ധിച്ച ചോദ്യം ചോദിച്ചതെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. ഏതായാലും നിലവിൽ അനുവദിക്കുന്ന തുക അപര്യാപ്തമാണെന്നത് സർക്കാർതന്നെ കാണുന്നുണ്ട്. ഈ കാര്യത്തിൽ എങ്ങനെയൊക്കെ വർദ്ധന വരുത്താൻ കഴിയുമെന്ന കാര്യം ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണ പദ്ധതികൾ

(*304) ശ്രീ. മാത്യു ടി. തോമസ്:

ശ്രീ. കെ. ബി. ഗണേഷ് കുമാർ:

ശ്രീ. കോവൂർ കുഞ്ഞുമോൻ:

ശ്രീ. കെ. പി. മോഹനൻ: താഴെ കാണുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക്

മുഖ്യമന്ത്രി സദയം മറുപടി നൽകുമോ:

(എ) സംസ്ഥാനത്ത് പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണത്തിനായി

നടപ്പിലാക്കുന്ന പ്രധാന പദ്ധതികൾ എന്തൊക്കെയാണെന്ന്

വിശദമാക്കുമോ;

(ബി) നാശോന്മുഖമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന നദികളും തോടുകളും കുളങ്ങളും ശുചീകരിക്കുന്നതിനും അവയുടെ ആഴം വർദ്ധിപ്പിച്ച് സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും പരിസ്ഥിതി വകുപ്പിന് പ്രത്യേക പദ്ധതികളുണ്ടോ; എങ്കിൽ വിശദാംശങ്ങൾ അറിയിക്കുമോ;

(സി) നഗര പ്രദേശങ്ങളിലെ മാലിന്യം നിറഞ്ഞ കനാലുകൾ ശുചീകരിച്ചും സ്വതന്ത്രമായ നീരൊഴുക്ക് ഉറപ്പുവരുത്തിയും നടപ്പിലാക്കുന്ന പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിശദമാക്കുമോ?

മുഖ്യമന്ത്രി (ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ): സർ,

(എ) കേരളത്തിന്റെ പരിസ്ഥിതി സംബന്ധിച്ച പ്രശ്നങ്ങൾ പരിശോധിച്ചതിന്റെ ഭാഗമായി കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് ഒരു പരിസ്ഥിതി ധവളപത്രം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നു. കേരളത്തിന്റെ പരിസ്ഥിതി പ്രശ്നങ്ങളെ സമഗ്രമായി പരിശോധിച്ചുകൊണ്ട് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് അത് വ്യക്തമാക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണത്തിനുള്ള നടപടികളാണ് സർക്കാർ സ്വീകരിക്കുന്നത്. മറുപടി ദീർഘമായതിനാൽ മേശപ്പുറത്തുവയ്ക്കുന്നു⁺.

⁺ അനുബന്ധമായി ചേർത്തിട്ടുണ്ട്

ശ്രീ. മാത്യു ടി. തോമസ്: സർ, ക്യാരികൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നതാണ്

എല്ലാ പ്രകൃതിക്ഷോഭങ്ങൾക്കും കാരണമാകുന്നതെന്ന് പരാതിപ്പെടുന്ന കേന്ദ്രങ്ങളിൽ നിന്നുതന്നെ കരിങ്കൽ ദൗർലഭ്യംമൂലം വിഴിഞ്ഞം തുറമുഖമടക്കമുള്ള വികസന പദ്ധതികൾ വൈകുന്നുവെന്ന പരിവേദനവും ഉണ്ടാകുന്ന നാടാണ് കേരളം. വികസനത്തിന്റെ ഓരോ നാമ്പിലും നാശത്തിന്റെ ഒരു വിത്ത് പാകപ്പെടുന്നുവെന്ന നില മാറ്റിയെടുക്കുവാൻ പര്യാപ്തമാകുന്ന ഒരു വികസന പരിപ്രേക്ഷ്യത്തിനായി സർക്കാർ എന്തെല്ലാം പരിശ്രമങ്ങൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ടെന്ന് വ്യക്തമാക്കുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, വികസനം നമ്മുടെ നാടിന്

ഒഴിച്ചുകൂടാത്തതായതിനാൽ വികസനത്തിൽ ഊന്നി നിൽക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണവും അതുപോലെ പ്രാധാന്യമുള്ളതാണ്. പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണം കൃത്യമായി ഉറപ്പുവരുത്തി അതിലൂടെ വികസനം നേടാനാവുക എന്നതുതന്നെയാണ് സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. പാരിസ്ഥിതിക സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ജനങ്ങളെ വിശ്വാസത്തിലെടുക്കൽ വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒന്നാണ്, ജനങ്ങളാകെ അതിന്റെ ഭാഗമായി മാറേണ്ടതുണ്ട്. അക്കാര്യാത്തിൽ

വലിയതോതിലുള്ള ബോധവൽക്കരണം ഉണ്ടാകേണ്ടത് വളരെ പ്രധാനമാണ്. ബോധവൽക്കരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി വളരെയധികം മാറ്റം വരുന്നുണ്ട് എന്നതിന് നമ്മുടെതന്നെ അനുഭവമുണ്ട്. കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് നാം ഹരിതകേരളം മിഷൻ പ്രഖ്യാപിച്ചു. അതിന്റെ ഭാഗമായി നടപടികൾ ആരംഭിച്ചപ്പോൾ നദികൾ സംരക്ഷിക്കാനുള്ള പ്രവർത്തനം നടന്നു, നാടിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ വലിയ തോതിൽ ആളുകൾ നദീസംരക്ഷണത്തിന് ഇറങ്ങുന്നതായി നമ്മൾ കണ്ടു. ഇതിലൂടെ വരട്ടാർ പോലുള്ള നദികൾ വീണ്ടെടുക്കുന്നതിനും നമുക്ക് സാധിച്ചു. ഇത്തരത്തിൽ ജനങ്ങളെയൊക്കെ പങ്കാളികളാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള നടപടികൾ തുടരണമെന്നതന്നെയാണ് സർക്കാർ കാണുന്നത്.

ശ്രീ. കെ. ബി. ഗണേഷ് കുമാർ: സർ, നദീസംരക്ഷണം പരിസ്ഥിതിയിൽ വളരെയേറെ പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ്. ഈ അടുത്ത ദിവസങ്ങളിലുണ്ടായ വെള്ളപ്പൊക്കത്തിൽപ്പോലും ഇതുകാണാം. നമ്മുടെ നാട്ടിൽ ജലം തങ്ങിനിൽക്കാനുള്ള വയലുകൾ നികത്തപ്പെട്ടു, തോടുകൾ അടയ്ക്കപ്പെട്ടു. ഇങ്ങനെയുള്ള അപകടങ്ങൾക്ക് കാരണം അതാണെന്നാണ് പൊതുവെ വിലയിരുത്തപ്പെടുന്നതെന്ന് നമുക്കെല്ലാവർക്കുമറിയാം.

ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി, റവന്യൂ രേഖകളിൽ തോടുകളും അവയുടെ വീതിയും നീളവുമെല്ലാം കൃത്യമായുണ്ട്. രണ്ടോമൂന്നോ മാസംകൊണ്ട് റവന്യൂ വകുപ്പിന്റെ കർശനമായ ഇടപെടലിലൂടെ മുഴുവൻ വില്ലേജുകളിലുമുണ്ടായിരുന്ന തോടുകൾ കയ്യേറിവെച്ചിരിക്കുന്നത് കണ്ടെത്താനും അത് പഞ്ചായത്തിനെ ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് അടിയന്തരമായി തെളിച്ച് പുനഃസ്ഥാപിച്ച് പഴയതുപോലെയാക്കാനുമുള്ള ഒരു കർശന നടപടി ഗവൺമെന്റിന്റെ ഭാഗത്തുനിന്നും ഉണ്ടാകുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, ഇക്കാര്യത്തിൽ കഴിഞ്ഞ കുറേക്കാലമായി നാം സ്വീകരിച്ചുവരുന്ന ഒരു നയമുണ്ട്, അത് ചിലപ്പോൾ തോടുകളുടെ സംരക്ഷണവും തോടുകളുടെ പുനരുജ്ജീവനവുമാകാം. കുളങ്ങൾ, കിണറുകൾ തുടങ്ങിയവയുടെ കാര്യത്തിലെല്ലാം വലിയ മാറ്റങ്ങൾ നമുക്ക് സൃഷ്ടിക്കാനായിട്ടുണ്ട്. ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ഉന്നയിച്ചതരത്തിലുള്ള ഒറ്റപ്പെട്ട ചില പ്രശ്നങ്ങളുണ്ടാകാം. ആ പ്രശ്നങ്ങൾ നമുക്ക് പരിഹരിക്കാനാകും. ഇപ്പോൾ വളരെ കൃത്യമായി ഈ കാര്യങ്ങളെല്ലാം മാപ്പിംഗ് നടത്തണമെന്നാണ് ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നത്, ഇന്നത് സാധിക്കുകയുണ്ടായെന്നും. ഓരോ തോടിന്റെയും അവസ്ഥ എന്താണെന്ന്

കൃത്യമായി മനസിലാക്കാൻ നമുക്ക് കഴിയും. ആ തരത്തിലുള്ള ഇടപെടൽ ഉണ്ടാകണമെന്നതന്നെയാണ് സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചതരത്തിൽ ആരെങ്കിലും അനധികൃതമായി തോട്ടുകളുടെ സ്വാഭാവിക ഒഴുക്ക് തടയുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് സർക്കാർ അനുവദിക്കില്ല.

ശ്രീ. കെ. പി. മോഹനൻ: സർ, ജൈവവൈവിധ്യങ്ങളുടെ കലവറയായാണ് കേരളം പരക്കെ അറിയപ്പെടുന്നത്. നാൽപ്പത്തിനാല്പുഴകളും ചെറിയ അരുവികളും തോട്ടുകളുമൊക്കെയുള്ള വലിയൊരു പ്രദേശമാണ് കേരളം. അവിടെയൊക്കെത്തന്നെ റോഡുകളിൽനിന്നും കൾവർട്ടുകളിൽനിന്നുമൊക്കെ ഒഴുകിവരുന്ന വെള്ളം ഈ പുഴകളെയും തോട്ടുകളെയുമെല്ലാം മലിനമാക്കുകയാണ്. ഇക്കാര്യത്തിൽ റോഡ് വികസന സമയത്തുതന്നെ ശ്രദ്ധേയമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണമെന്നുള്ള നിർദ്ദേശം നൽകാൻ അങ്ങ് തയ്യാറാകുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, മാലിന്യസംസ്കരണത്തിന്റെ പ്രശ്നമാണ് ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം പ്രധാനമായും ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിരിക്കുന്നത്. ജലാശയങ്ങൾ മലിനമാകുന്ന അവസ്ഥ പല

സ്ഥലങ്ങളിലുമുണ്ട്, അത് നമുക്ക് പരിഹരിക്കാനാകണം. ഇക്കാര്യത്തിൽ സർക്കാർ വലിയ പ്രാധാന്യം നൽകുന്നുണ്ട്. ഈ നിലപാടിന്റെ ഭാഗമായി പല നദികളും ശുദ്ധീകരിക്കാൻ നമുക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. നേരത്തെ തിരുവനന്തപുരത്തുതന്നെയുള്ള പാർവ്വതീപുത്തനാറിന്റെ കാര്യം നോക്കുകയാണെങ്കിൽ, ആ ആറിലേയ്ക്ക് നോക്കാൻപോലും കഴിയാത്ത അവസ്ഥയാണുണ്ടായിരുന്നത്. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ ജലപാതയുടെ ഭാഗമായുള്ള ശുദ്ധീകരണം വന്നതതിനുശേഷം അതിനെ നല്ലരീതിയിൽ മാറ്റിയെടുക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. അത്തരത്തിലുള്ള ഇടപെടലുകൾ എല്ലാ ഭാഗത്തുനിന്നും ഉണ്ടാകണമെന്നതാണ് സർക്കാർ കാണുന്നത്.

ശ്രീ. തോമസ് കെ. തോമസ്: സർ, ഞാൻ ചോദിക്കാനിരുന്ന ചോദ്യം ശ്രീ. കെ. ബി. ഗണേഷ് കുമാർ ചോദിച്ചു, കുട്ടനാടിനെ സംബന്ധിച്ച് ആ പ്രദേശത്ത് ധാരാളം തോടുകൾ കയ്യേറപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

മി. സ്പീക്കർ: ചോദ്യം നേരത്തെ ചോദിക്കപ്പെട്ടതാണെങ്കിൽ ആവർത്തിക്കണമെന്നില്ല.

ശ്രീ. തോമസ് കെ. തോമസ്: സർ, കുട്ടനാട്ടിലെ തോടുകൾ ചെറിയചെറിയ തോടുകളായി മാറിപ്പോകുന്നതിനാൽ നീരൊഴുക്ക്

വളരെയധികം കുറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് അടിയന്തരമായി ഇക്കാര്യത്തിൽ ഒരു തീരുമാനമുണ്ടാക്കി വേമ്പനാട്ട് കായലിലേയ്ക്ക് വെള്ളം ഒഴുകിച്ചേരുന്ന തരത്തിൽ ഒരു സംവിധാനമുണ്ടാക്കാൻ നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, കൂട്ടനാടിന്റേത് പ്രത്യേക പ്രശ്നമാണ്, കൂട്ടനാട് പാക്കേജ് ശരിയായ രീതിയിൽ പ്രാവർത്തികമാകുന്നതോടെ മേൽ സൂചിപ്പിച്ച പ്രശ്നങ്ങൾക്കെല്ലാം പരിഹാരം കാണാൻ സാധിക്കും.

ശ്രീ. കെ. ബാബു (നെന്മാറ): സർ, പരിസ്ഥിതിലോല പ്രദേശങ്ങളിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ് പശ്ചിമഘട്ട മലനിരകൾ. പശ്ചിമഘട്ട മലനിരകളിലാണ് പലപ്പോഴും ഇത്തരത്തിലുള്ള പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങളുണ്ടാകുന്നത്. പശ്ചിമഘട്ട മലനിരകളെ സംരക്ഷിക്കാനാവശ്യമായ എന്തെല്ലാം നടപടികളാണ് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, പ്രകൃതിദുരന്തങ്ങളുടെ ഭാഗമായുണ്ടാകുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ നമ്മളെയെല്ലാവരെയും ആ സമയത്ത് വല്ലാതെ വേദനിപ്പിക്കും. എന്നാൽ സ്ഥായിയായ പരിഹാരം വേണമെങ്കിൽ അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കരുതൽ നടപടികൾ നാം കൃത്യമായി

സ്വീകരിച്ചുപോകേണ്ടതുണ്ട്. അതിലേക്ക് കടക്കണമെന്നാണ് സർക്കാർ തീരുമാനം. കൃത്യമായ കരുതൽ നടപടികളുടെ ഭാഗമായി ജനങ്ങൾക്ക് താമസിക്കാൻ പറ്റാത്ത സ്ഥലങ്ങളിൽ ജനവാസമില്ലെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്താൻ കഴിയണം. അത്തരത്തിലുള്ള നടപടികളിലേക്ക് നീങ്ങാനാണ് സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

മി. സ്പീക്കർ: ചോദ്യോത്തരവേള അവസാനിച്ചു.
(ചോദ്യോത്തരസമയം കഴിഞ്ഞു.)

അനുബന്ധം

1. ചോദ്യം 302 ന്റെ ഉത്തരം

അനുബന്ധം-1

മാലിന്യ സംസ്കരണത്തെ വിഭവ പരിപാലനം എന്ന ആശയത്തിലധിഷ്ഠിതമായുള്ള വിഭവ വീണ്ടെടുപ്പ് (റിസോഴ്സ് റിക്കവറി) നയമാണ് സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നത്. ഇതിനായി ജൈവ അജൈവ പാഴ് വസ്തുക്കൾ കൂടികലർന്ന് മാലിന്യങ്ങളായി മാറുന്ന സാഹചര്യം ഒഴിവാക്കി ഉറവിടത്തിൽ തന്നെ അവയുടെ തരംതിരിവ് ഉറപ്പാക്കുകയും ജൈവ പാഴ്വസ്തുക്കളുടെ ഉറവിടത്തിൽ തന്നെയുള്ള സംസ്കരണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതിനായി കമ്പോസ്റ്റിംഗ്, ബയോഗ്യാസിലും സാങ്കേതിക വിദ്യകളാണ് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നത്. ഇതുവഴി ഓരോ വീടുകളിലേയും അടുക്കള തോട്ടങ്ങളിലേയ്ക്കും മറ്റുമുള്ള കമ്പോസ്റ്റ് ഉല്പാദനവും സാധ്യമാകുന്നു. ബയോഗ്യാസിലുടെ വികേന്ദ്രീകൃതമായി ഊർജ്ജാത്പാദനവും സാധ്യമാകുന്നു എന്ന സവിശേഷതയുമുണ്ട്. ഇതിനായി 90% വരെ സബ്സിഡിയോടെ കമ്പോസ്റ്റിംഗ് ബയോ മെഥനേഷൻ സംവിധാനങ്ങൾ വീടുകൾക്കും

സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ശുചിത്വമിഷൻ വഴി തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്ന പദ്ധതികളിലൂടെ ആവശ്യക്കാർക്ക് ലഭ്യമാക്കി വരുന്നു. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ മെറ്റീരിയൽ കളക്ഷൻ കേന്ദ്രങ്ങളും (എം.സി.എഫ്.) വിഭവ വീണ്ടെടുപ്പ് കേന്ദ്രങ്ങളും സ്ഥാപിച്ച് ഹരിതകർമ്മസേന മുഖേന അജൈവ പാഴ് വസ്തുക്കൾ ശേഖരിക്കുന്നു. ഇവ പിന്നീട് ഇനം അനുസരിച്ച് തരംതിരിച്ച് പുനഃചംക്രമണത്തിനും പുനരുപയോഗത്തിനുമുള്ള അസംസ്കൃത വസ്തുക്കളാക്കി മാറ്റുന്നതിനുള്ള ബയിലിംഗ്/ഷെഡ്ഡിംഗ് ചെയ്ത് ആവശ്യക്കാർക്ക് കൈമാറുന്നു.

ക്ലീൻ കേരള കമ്പനി മൂല്യവർധന പ്രക്രിയ ഫലപ്രദമാക്കുന്നതിന് താഴെപ്പറയുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്തു നടപ്പാക്കുന്നു.

(1) മെറ്റീരിയൽ കളക്ഷൻ ഫെസിലിറ്റിയിൽ ഹരിതകർമ്മ സേന സംഭരിക്കുന്ന അജൈവ പാഴ്വസ്തുക്കളുടെ ഇനം തിരിച്ചുള്ള തരംതിരിക്കൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഹരിതകർമ്മ സേന അംഗങ്ങൾക്ക് പരിശീലനം നൽകുകയും മൂല്യമുള്ള വസ്തുക്കൾ വില നൽകി ഏറ്റെടുക്കുന്നു. ഓരോ 3 മാസം കൂടുന്തോറും വില മാർക്കറ്റ് നിരക്ക് പ്രകാരം പുനർനിശ്ചയിക്കുന്നു. 2021 ജനുവരി മുതൽ സെപ്റ്റംബർ 30 വരെ 1622.96

മെട്രിക് ടൺ പ്ലാസ്റ്റിക് പാഴ്വസ്തുക്കൾ ഏറ്റെടുക്കുകയും 1,09,15,414.10 രൂപ വിലയായി നൽകുകയും ഉണ്ടായി.

2. പാഴ്വസ്തു കലണ്ടർ നടപ്പിലാക്കി. സർവ്വ സാധാരണമായി ഉൽപാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന പാഴ്വസ്തുക്കൾ എല്ലാ മാസവും ശേഖരിക്കുന്നതോടൊപ്പം ചെരിപ്പ്, ബാഗ്, ചില്ലി മാലിന്യം, ഗ്ലാസ് കുപ്പികൾ, തുണി, പഴയ വസ്തുക്കൾ, മെഡിസിനൽ സ്കിപ്പുകൾ, സിറിഞ്ച്, സൂചി, ആപൽക്കരമായ ഇലക്ട്രോണിക് പാഴ്വസ്തുക്കൾ (ട്യൂബ് ലൈറ്റ്, സി.എഫ്.എൽ ബൾബ് തുടങ്ങിയവ) നിശ്ചിതമാസങ്ങളിൽ ശേഖരിക്കുന്നതിനും ജില്ലാ ബ്ലോക്ക് അടിസ്ഥാനത്തിൽ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനും പാഴ്വസ്തു കലണ്ടറിലൂടെ സാധിക്കുന്നു. 2021 ആഗസ്റ്റ് മാസം സംസ്ഥാന വ്യാപകമായി 224.54 (40,790 ബിയർ ബോട്ടിലുകൾ പുറമെ) മെട്രിക് ടൺ ചില്ലി മാലിന്യവും സെപ്റ്റംബറിൽ 14.81 തുണി മാലിന്യവും ശേഖരിച്ച് നീക്കം ചെയ്യുകയുമുണ്ടായി.

(3) പുനഃചംക്രമണ ഏജൻസികളെ എംപാനൽ ചെയ്യൽ:- പുനഃചംക്രമണ യോഗ്യമായ മൂല്യവർദ്ധിത പാഴ്വസ്തുക്കൾ പുനഃചംക്രമണത്തിലൂടെ അവയിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള മൂല്യം വീണ്ടെടുക്കുന്നതിനും പുനർ നിർമ്മാണത്തിനുള്ള

അസംസ്കൃത വസ്തുവാക്കി മാറ്റുന്നതിനുമായി പുനഃചംക്രമണ ഏജൻസികളെ കണ്ടെത്തി എംപാനൽ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ 21 ഏജൻസികൾ കമ്പനിയുമായി സഹകരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

(4) പ്ലാസ്റ്റിക് ഷ്രെഡ്ഡിംഗ് യൂണിറ്റുകൾ:- അജൈവ പാഴ്വസ്തുക്കളിൽ ഏറ്റവും കൂടുതലായി കണ്ടുവരുന്നത് പ്ലാസ്റ്റിക് പാഴ്വസ്തുക്കളാണ്. ഇതിൽത്തന്നെ പുനഃചംക്രമണ യോഗ്യമല്ലാത്തതും 60 മൈക്രോണിനു താഴെ കനമുള്ളതുമായ പ്ലാസ്റ്റിക് കവറുകൾ ധാരാളമായി കണ്ടുവരുന്നു. പ്ലാസ്റ്റിക് ക്യാരി ബാഗുകൾക്ക് നിരോധനം ഏർപ്പെടുത്തിയാലും ഭക്ഷ്യ വസ്തുക്കൾ പാക്ക് ചെയ്യുന്ന കനം കുറഞ്ഞ കവറുകൾ, മൾട്ടി ലെയർ പ്ലാസ്റ്റിക്, തെർമോക്കോൾ എന്നിവ അവശേഷിക്കും. ഇത്തരത്തിലുള്ള നിഷ്കീയ പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യത്തെ ഇന്ത്യൻ റോഡ് കോൺഗ്രസ് അനുശാസിച്ചിട്ടുള്ള പ്രകാരം ഷ്രെഡ്ഡ് ചെയ്ത് റോഡ് നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നു. 2016-17 മുതൽക്ക് ഈ പ്രവർത്തനം നടന്നു വരുന്നു. 2021 സെപ്റ്റംബർ വരെ 2121.18 മെട്രിക് ടൺ പൊടിച്ച പ്ലാസ്റ്റിക് 3183.86 കിലോ മീറ്റർ റോഡ് നിർമ്മാണത്തിനായി ഉപയോഗിച്ചു. (തദ്ദേശസ്വയംഭരണ എൻജിനീയറിംഗ് വകുപ്പ് 116124 ടൺ, പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് 947.76 ടൺ, നാഷണൽ ഹൈവേ അതോറിട്ടി

12.18 ടൺ) ഇതിന്റെ വിലയായി 4.87 കോടി രൂപ ലഭിക്കുകയും അതിന്റെ 85% തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന് നൽകുകയുമുണ്ടായി. സംസ്ഥാനത്ത് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ 169 ആർ.ആർ.എഫ്.കൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിൽ 144 ഷ്രെഡ്ഡിംഗ് യൂണിറ്റുകൾ നിലവിലുണ്ട്.

(5) ഇലക്ട്രോണിക് പാഴ്വസ്തുക്കളുടെ പുനഃചംക്രമണം:- അജൈവ പാഴ്വസ്തുക്കളിൽ ഉപയോഗിച്ച് ഉപേക്ഷിക്കുന്ന ഇലക്ട്രോണിക് പാഴ്വസ്തുക്കൾ പ്രധാന ഘടകമാണ്. വിവര സാങ്കേതികവിദ്യയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവ, വീടുകളിലും സ്ഥാപനങ്ങളിലും ഉപയോഗിക്കുന്ന എയർ കണ്ടീഷണർ, റെഫ്രിജറേറ്റർ തുടങ്ങിയവ, വിവിധ ഉപകരണങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനത്തിനുപയോഗിക്കുന്ന ബാറ്ററികൾ, ഇലക്ട്രിക് ഉപകരണങ്ങൾ (ഫാൻ, മോട്ടോർ തുടങ്ങിയവ) മറ്റിതര വസ്തുക്കൾ എന്നിവ ഇലക്ട്രോണിക് പാഴ്വസ്തുക്കളായി കരുതപ്പെടുന്നു. ഇവയുടെ ശേഖരണം, സംഭരണം, തരംതിരിക്കൽ, കയ്യാഴിയൽ എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങൾ 2016-ലെ ഇലക്ട്രോണിക് വേസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് ചട്ടങ്ങൾ. 2016-ലെ ബാറ്ററി വേസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് ചട്ടങ്ങൾ എന്നിവ പ്രകാരമാണ് നടപ്പാക്കുന്നത്. 2021

സെപ്റ്റംബർ വരെ 16409.8 മെട്രിക് ടൺ ഇലക്ട്രോണിക് പാഴ്വസ്തുക്കൾ ശേഖരിക്കുകയും 1405.8 മെട്രിക് ടൺ വസ്തുക്കൾ അംഗീകൃത പുനഃചംക്രമണ ഏജൻസികളെ കണ്ടെത്തി കൈയൊഴിയുകയും ചെയ്തു. ഇതിലൂടെ 5.15 കോടി രൂപ ലഭിക്കുകയുണ്ടായി. ക്ലീൻ കേരള കമ്പനിയുടെ എല്ലാ ജില്ലകളിലുമുള്ള ഗോഡൗണുകളിൽ ഇവ ശേഖരിക്കുന്നതിന് സംവിധാനമൊരുക്കിയിട്ടുണ്ട്.

(6) ആപൽക്കരമായ ഇലക്ട്രോണിക് മാലിന്യത്തിന്റെ ശേഖരണം, കൈയൊഴിയൽ:- 2016 ലെ ആപൽക്കരമായ ഇലക്ട്രോണിക് മാലിന്യത്തിന്റെ മാനേജ്മെന്റ് സംബന്ധിച്ച ചട്ടങ്ങൾ നിഷ്കർഷിക്കുന്ന പ്രകാരം 2021 സെപ്റ്റംബർ വരെ 210 മെട്രിക് ടൺ മാലിന്യം ശേഖരിക്കുകയുണ്ടായി. ട്യൂബ് ലൈറ്റ്, സി.എഫ്.എൽ ബൾബ്, എൽ.ഇ.ഡി ബൾബ്, പൊട്ടിയ സി.ഡി., പ്രിന്റർ, കാടിഡ്ജ് തുടങ്ങിയവ ഇതിലുൾപ്പെടുന്നു. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്ന ട്യൂബ് ലൈറ്റുകളാണ് ഇവയിൽ ഏറിയ പങ്കും. കേരളത്തിൽ ഇവയുടെ സംസ്കരണത്തിനായി കൊച്ചി അമ്പലമുക്കളിൽ ഒരു സംവിധാനം പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

(7) തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി കരാറിൽ ഏർപ്പെടുന്നു;- അജൈവ പാഴ്വസ്തുക്കളുടെ ശേഖരണം, സംഭരണം, തരംതിരിക്കൽ, കൈയൊഴിയൽ എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഓരോ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിലും സമയബന്ധിതമായും കാര്യക്ഷമമായും നടത്തുന്നതിന് സർക്കാർ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിച്ചു കൊണ്ട് ക്ലീൻ കേരള കമ്പനി കരാറിലേർപ്പെടുന്നുണ്ട്. 2021 സെപ്റ്റംബർ 30 വരെ 713 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും 38 നഗരസഭകളുമായി കരാറിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

അനുബന്ധം 2

ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ മണ്ഡലമായ ധർമ്മടത്ത് നടപ്പിലാക്കിയ മാതൃകാ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് പ്രചാരണ രീതിയെയാണ് ‘ ധർമ്മടം മോഡൽ’ എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്. ബാനറുകളും ഹോർഡിംഗുകളും പോളി എത്തിലീൻ എന്ന അംഗീകൃത എക്കോ സൈൻ പ്രിന്റ് ഉപയോഗിച്ചാണ് തയ്യാറാക്കിയത്. പി.വി.സി ഫ്രീ റീസൈക്കിൾ ലോഗോ, പ്രിന്റിംഗ് യൂണിറ്റിന്റെ പേര് എന്നിവയെല്ലാം എഴുതി വച്ചിട്ടുള്ള ബോർഡുകളാണ് ഇവിടെ ഉപയോഗിച്ചത്. തെരഞ്ഞെടുപ്പിന് ശേഷം പ്രസ്തുത ബോർഡുകളും ബാനറുകളും ഇലക്ഷൻ കമ്മറ്റി മുഖാന്തിരം തിരികെ ശേഖരിച്ച് എറണാകുളത്തുള്ള റീസൈക്ലിംഗ് പ്ലാന്റിന് കൈമാറുകയും ചെയ്തു. അവയെ ഗ്രാനുൾസ് ആക്കിയതിന് ശേഷം പൂച്ചട്ടികൾ, ബക്കറ്റ്, കപ്പ്, മുറം എന്നിങ്ങനെ വൈവിധ്യമാർന്ന ഉല്പന്നങ്ങളാക്കി മാറ്റുകയും ചെയ്തു. ധർമ്മടത്ത് സംഘടിപ്പിച്ച യോഗത്തിൽ ബഹു.മുഖ്യമന്ത്രി 1250 പൂച്ചട്ടികൾ 225 അംഗൻവാടികൾക്ക് കൈമാറി, ഈ മാതൃക സംസ്ഥാനമാകെ നടപ്പിലാക്കേണ്ടതുണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെടുകയും ചെയ്തു. നിരോധിത വസ്തുക്കളായ പി.വി.സി ഫ്ളക്സ്, പോളിസ്റ്റർ/നൈലോൺ/

കൊറിയൻ തുണികൾ എന്നിവയ്ക്ക് പകരം പരസ്യ പ്രിന്റിംഗ് മേഖലയിൽ
പോളി എത്തിലീന്റെ ഉപയോഗം പുനരുപയോഗ സാധ്യത ഉറപ്പുവരുത്തുകയും
മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് സഹായകമാവുകയും ചെയ്യും
എന്ന സന്ദേശമാണ് ‘ ധർമ്മടം മോഡൽ’ നൽകുന്നത്.

അനുബന്ധം - 3

ഹരിതകേരളം മിഷൻ ഉപദൗത്യമായ ശുചിത്വമിഷൻ മുഖേന കേരളത്തിലെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ശുചിത്വമാലിന്യ പരിപാലന പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് സാങ്കേതിക പിന്തുണ നൽകി വരുന്നു. ആയതിന്റെ ഭാഗമായി ജൈവമാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനായി ഉറവിടമാലിന്യ സംസ്കരണം നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് ഗാർഹിക-സ്ഥാപന കമ്മ്യൂണിറ്റിതലങ്ങളിൽ സ്ഥാപിക്കാൻ കഴിയുന്ന വിവിധ ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ ഉപാധികൾ വിലയിരുത്തി ആയതിന്റെ സ്പെസിഫിക്കേഷനുകളും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും, യൂണിറ്റ് നിരക്ക്/മാതൃകാ ഡിസൈനുകളും കാലാകാലങ്ങളിൽ പുറപ്പെടുവിക്കാറുണ്ട്. കൂടാതെ പ്രസ്തുത പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി ഈ മേഖലയിലെ സേവനദാതാക്കളെ കണ്ടെത്തി എംപാനൽ ചെയ്തും വരുന്നു. അജൈവമാലിന്യ സംസ്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സ്ഥാപിക്കുന്ന സംവിധാനങ്ങളായ എം.സി.എഫ്.കൾ, ആർ.ആർ.എഫ്.കൾ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് മാതൃകാ ഡിസൈനുകൾ, മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ എന്നിവ നൽകി വരുന്നു. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ

സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നടത്തപ്പെട്ട് വരുന്ന ശുചിത്വപരിപാലനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വാർഡ് തലം മുതൽ നടത്തപ്പെടുന്ന ഓരോ പ്രവർത്തനങ്ങളും നീരിക്ഷിക്കുന്നതിനും പുരോഗതി അവലോകനം നടത്തുന്നതിനും ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യയിൽ അധിഷ്ഠിതമായ സമാർത്ഥ് ഗാർബേജ് ആപ്ലിക്കേഷൻ കെൽട്രോണിന്റെ സഹായത്താൽ വികസിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഓരോ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും മാലിന്യ സംസ്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിശദാംശങ്ങൾ ഒരു കൂട കീഴിൽ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും, മോണിറ്റർ ചെയ്യുന്നതിനും ഈ ആപ്ലിക്കേഷൻ മുഖേന സാധിക്കുന്നതാണ്. ആദ്യ ഘട്ടമായി തിരഞ്ഞെടുത്ത 376 തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ജില്ലാ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആപ്ലിക്കേഷൻ മാനേജ്മെന്റ് സംബന്ധിച്ച പരിശീലന പരിപാടികൾ ശുചിത്വമിഷന്റെയും, ഹരിതകേരളത്തിന്റെയും, കെൽട്രോണിന്റെയും നേതൃത്വത്തിൽ ഒക്ടോബർ മാസം അവസാനവാരത്തോടെ ആരംഭിക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കോഴിമാലിന്യം ശാസ്ത്രീയമായി പരിപാലിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വിശദമായ മാർഗ്ഗരേഖ G.O.(MS)No.227/2021/LSGD 07.10.2021 തീയതി പ്രകാരം സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആയതു പ്രകാരം ചിക്കൻ

സ്റ്റാളുകളുടെ ലൈസൻസിംഗ് സംബന്ധിച്ചും, സ്റ്റാളുകളിൽ പാലിക്കേണ്ട സംവിധാനങ്ങളെ കുറിച്ചും പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട്. കൂടാതെ ചിക്കൻ സ്റ്റാളുകളിൽ നിന്നും ഇറച്ചി മാലിന്യം ശേഖരിച്ച് ശാസ്ത്രീയമായി Rendering Plant മുഖേന സംസ്കരിച്ച് ഉപ ഉത്പന്നങ്ങൾ ആക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ചും വ്യക്തമായ സാങ്കേതിക നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഹരിത കർമ്മസേന വഴി ശേഖരിക്കുന്ന അജൈവ മാലിന്യങ്ങളിൽ പുന: ചംക്രമണ സാധ്യതയുള്ള വസ്തുക്കൾ എം.സി.എഫ്, ആർ.ആർ.എഫ് - കളിൽ നിന്ന് പുന:ചംക്രമണ മേഖലയ്ക്കും, റീസൈക്ലിംഗ് ചെയ്യാൻ കഴിയാത്തവ ഷ്രേഡ് ചെയ്ത് റോഡ് നിർമ്മാണത്തിനും കൈമാറുന്നു.

തീർത്തും ഉപയോഗശൂന്യമായ (Rejects) ക്ലീൻകേരള കമ്പനി മുഖേന സിമന്റ് ഫാക്ടറിയ്ക്കും, Sanitary Land fill ചെയ്യുന്നതിലേയ്ക്കും ഉപയോഗിച്ചു വരുന്നു. ഇ-മാലിന്യങ്ങൾ, ഗ്ലാസ്സ് മാലിന്യങ്ങൾ സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ച ശേഖരണ കലണ്ടർ പ്രകാരം തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഹരിതകർമ്മസേന വഴി ശേഖരിച്ച് ക്ലീൻ കേരള കമ്പനി വഴി റീ-സൈക്ലിംഗിനു വേണ്ടി കൈമാറി വരുന്നു.

മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനും ശുചിത്വ പരിപാലനത്തിനും തദ്ദേശ

സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് സാങ്കേതിക വിദ്യയും സാങ്കേതിക സഹായവും ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് ഹരിത കേരള മിഷൻ ചുവടെ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചെയ്തു വരുന്നു

(1) ശുചിത്വമാലിന്യ സംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് സാങ്കേതികവും സാമ്പത്തികവുമായ പിന്തുണ നൽകുന്നതിന് ശുചിത്വമിഷൻ ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ ഉപമിഷനായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു

(2) സാങ്കേതിക സഹായം നൽകുന്നതിന് ഹരിത സഹായ സ്ഥാപനങ്ങളെ എംപാനൽ ചെയ്യുകയും ഇവരുടെ സേവനം തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

(3) ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതിനും വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപനം സാധ്യമാക്കുന്നതിനും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ സഹായിക്കുന്നതിനുമായി ജില്ലാ കോ-ഓർഡിനേറ്റർമാരെ കൂടാതെ റിസോഴ്സ് പേഴ്സൺമാരുടെ സേവനം ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

(4) ഇന്ത്യയിൽ മാലിന്യ സംസ്കരണ രംഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന പ്രമുഖ

ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, ഐ.ഐ.ടി.കൾ, പുനഃചംക്രമണ വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങൾ, മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, ഹരിത സഹായ സ്ഥാപനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവരെ ഉൾപ്പെടുത്തി 2020 ജനുവരി 21, 22 തീയതികളിൽ ശുചിത്വസംഗമം സംഘടിപ്പിക്കുകയും കേരളത്തിലെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപന പ്രതിനിധികൾക്ക് ഇവരുമായി സംവദിക്കാൻ അവസരം നൽകുകയും ചെയ്തു.

(5) പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യം സംസ്കരിക്കുന്നതിന് യു.എൻ.ഡി.പി. യുടെ സഹായത്തോടെ പ്രത്യേക പ്രോജക്ട് ക്ലീൻ കേരള കമ്പനി മുഖേന നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു.

(6) തുണിമാലിന്യം, മൂല്യവർദ്ധിത ഉൽപ്പന്നമായി മാറ്റുന്നതിന് യു.എൻ.ഡി.പി. സഹായത്തോടെ എറണാകുളം സെന്റ് തെരേസാസ് കോളേജിലെ ഭൂമിത്രക്കുബ്ബിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നുവരുന്നു.

(7) ജില്ലാടിസ്ഥാനത്തിൽ ശുചിത്വസംഗമം നടത്തുകയും മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ മെച്ചപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്ന തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സൂക്ഷ്മമായി

പഠിക്കുന്നതിനും അവസരം ഉണ്ടാക്കി.

(8) കേരളത്തിലെ മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിലെ വ്യത്യസ്ത മാതൃകകൾ ആധാരമാക്കി പരിശീലന-കൈപ്പുസ്തകം തയ്യാറാക്കുകയും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നൽകുകയും ചെയ്തു.

(9) കോഴിയിറച്ചി മാലിന്യം, മുടി മാലിന്യം, പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യം എന്നിവയുടെ പുനഃചംക്രമണത്തിന് ഈ രംഗത്തെ വ്യവസായികളെയും വിദഗ്ധരെയും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ചു.

(10) മാലിന്യ സാസ്കരണ പ്രോജക്ടുകളുടെ നടത്തിപ്പ് വേഗത്തിലാക്കുന്നതിന് ബ്ലോക്ക് തലത്തിലും നഗരസഭാ തലത്തിലും പ്രോജക്ട് ക്ലിനിക്കുകൾ സംഘടിപ്പിച്ചു.

2. നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നമ്പർ 303-ന്റെ ബാക്കി ഉത്തരം

അക്കാര്യത്തിൽ സംസ്ഥാനത്തിന് ഏറെ മുന്നോട്ടുപോകാനായിട്ടുണ്ട് എന്നതും വസ്തുതയാണ്. എങ്കിലും ഇക്കാര്യത്തിൽ ഇനിയും ഏറെ മുന്നോട്ടുപോകാനുണ്ട്. ഈ പ്രക്രിയ മുന്നോട്ടുപോകുന്നതിന് രണ്ട്

തരത്തിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഒന്നാമതായി ഭരണ സംവിധാനത്തെ ജനകീയമാക്കുന്ന വിധം രൂപപ്പെടുത്തുക എന്നതും രണ്ടാമതായി ഭരണ സംവിധാനം ജനങ്ങൾക്ക് പ്രാപ്തമാക്കുന്ന വിധത്തിൽ അവരെ സജ്ജരാക്കുക എന്നതുമാണ്. ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക രംഗത്ത് നാം കൈവരിച്ച നേട്ടങ്ങളെ ഇതിനായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികളാണ് സർക്കാർ സ്വീകരിക്കുന്നത്. ചുവപ്പുനാടകൾ ഒഴിവാക്കി സർക്കാർ സേവനം വേഗത്തിൽ ജനങ്ങളിലേയ്ക്ക് എത്തിക്കുന്നതിനുള്ള ശക്തമായ ഇടപെടലാണ് നടത്തിവരുന്നത്. അതിന്റെ ഭാഗമായി സേവനങ്ങൾ ഓൺലൈനിൽ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു. ഭൂമിയുടെ കരം ഒടുക്കുന്നതുപോലുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ഇതിന്റെ കീഴിൽ കൊണ്ടുവന്നു. സംസ്ഥാനത്തെ നിക്ഷേപ സൗഹൃദമാക്കുന്നതിന് നടപ്പാക്കിയ ഈസ് ഓഫ് ഡൂയിംഗ് ബിസിനസ് പോലുള്ള സംവിധാനങ്ങൾക്കൊപ്പം ഈസ് ഓഫ് ലിവിംഗ് എന്ന കാഴ്ചപ്പാട് ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച് സർക്കാർ സേവനങ്ങൾ ജനസൗഹൃദമാക്കി. വിവിധ സേവനങ്ങൾക്കും സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾക്കും നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന ഫീസ് ഒഴിവാക്കി ജനങ്ങൾക്ക് പല ആവശ്യങ്ങൾക്കുമുള്ള സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ നേടുന്നതിനായി ഗസറ്റഡ്

ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തലും നോട്ടറൈസേഷനും ഒഴിവാക്കി. സ്വയം സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ നൽകാമെന്നുള്ള തീരുമാനമെടുത്തു. അപേക്ഷാ ഫോറങ്ങൾ കഴിയുന്നത്ര ലളിതമാക്കി ഒറ്റപേജിൽ തന്നെ തീർക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനമുണ്ടാക്കി. പ്രത്യേക ആവശ്യത്തിന് മാത്രമായി സർട്ടിഫിക്കറ്റിനെ പരിമിതപ്പെടുത്തുന്ന രീതി ഇല്ലാതാക്കി പൊതുവായ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് അവ നൽകാമെന്ന തീരുമാനമെടുത്തു. ഇത്തരം സർട്ടിഫിക്കറ്റുകളുടെ കാലാവധി നീട്ടുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ചു. സർക്കാർ സേവനങ്ങൾക്കായി ജനങ്ങൾ സർക്കാർ ഓഫീസുകൾ കയറിയിറങ്ങുന്ന രീതി ഒഴിവാക്കാനാണ് സർക്കാർ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. സേവനങ്ങൾ അതത് വകുപ്പുകളുടെ വെബ്സൈറ്റ് മുഖാന്തരം ഉപയോഗിക്കുന്നത് പ്രായോഗിക ബുദ്ധിമുട്ട് സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനാൽ എല്ലാ വകുപ്പുകളുടെയും ഓൺലൈൻ സേവനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തി 'ഇ-സേവനം' എന്ന കേന്ദ്രീകൃത സർവ്വീസ് പോർട്ടലും 'എം-സേവനം' എന്ന മൊബൈൽ ആപ്ലിക്കേഷനും രൂപം നൽകി. ഇതോടൊപ്പം വിവിധ വകുപ്പുകൾ നടപ്പിലാക്കുന്ന ഓൺലൈൻ സേവനങ്ങളുടെ സ്ഥിതിവിവരം ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് സർവ്വീസ് ഡാഷ് ബോർഡും വികസിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഇ-ഫയൽ സംവിധാനം പറ്റാവുന്ന ഇടങ്ങളിലെല്ലാം ആരംഭിച്ചു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഈ സംവിധാനത്തിലേയ്ക്ക് ഫയലുകൾ മാറ്റുക മാത്രമല്ല അതിലൂടെ പൊതുജനങ്ങൾക്ക് ഫയലുകളുടെ തൽസ്ഥിതി മനസ്സിലാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടിയും സ്വീകരിച്ചു. അക്ഷയകേന്ദ്രങ്ങൾ കൂടുതൽ അനുവദിച്ചുകൊണ്ടും അവയുടെ പ്രവർത്തനം കാര്യക്ഷമമാക്കിക്കൊണ്ടും ഓൺലൈനിലൂടെ സർക്കാർ ഏർപ്പെടുത്തിയ പരിഷ്കാരങ്ങൾ ജനങ്ങൾക്ക് പ്രാപ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ചു. ജനങ്ങൾക്ക് സർക്കാർ വകുപ്പുകളിൽനിന്ന് സമയബന്ധിതമായി സേവനങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നത് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും അഴിമതി ഇല്ലാതാക്കുന്നതിനുമായി ശക്തമായ നടപടികളാണ് സ്വീകരിക്കുന്നത്. ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ സാധ്യതകൾ ജനങ്ങൾക്കാകമാനം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് സർക്കാർ ഊന്നൽ നൽകുന്നുണ്ട്. സർക്കാർ നടപ്പിലാക്കുന്ന കെ-ഫോൺ പദ്ധതി ജനങ്ങളെ ഡിജിറ്റൽ സംവിധാനവുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും അതിലൂടെ സർക്കാർ സേവനങ്ങൾ കൂടുതൽ വേഗത്തിൽ ജനങ്ങളിലെത്തിക്കുന്നതിനുമുള്ള നടപടിയുടെ ഭാഗമാണ്. അറിവിനെ ജനകീയവൽക്കരിക്കുന്നതിനുള്ള ഭാവിയിലെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഈ

സാധ്യതകളെ കൂടുതൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്. ഭരണഭാഷ മലയാളമാക്കാനുള്ള തീരുമാനം നേരത്തേതന്നെ എടുത്തതാണ്. അത് കർശനമായി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും സ്വീകരിച്ചു. ഭരണസംവിധാനം കൂടുതൽ ജനസൗഹൃദമാക്കുന്നതിന് പി.എസ്.സി. പരീക്ഷയ്ക്ക് മാതൃഭാഷയിൽ തന്നെ കഴിയാവുന്നത്ര പരീക്ഷകൾ നടത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു. എല്ലാ മേഖലയിലേയ്ക്കും ഈ സംവിധാനം വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ദീർഘകാലാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ചു. കോടതി ഭാഷ മലയാളത്തിലാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രാഥമിക നടപടികൾ ആരംഭിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇതുസംബന്ധിച്ച് നിരവധി യോഗങ്ങൾ ഹൈക്കോടതിയിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിനായി പുതിയ തസ്തികകൾ അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

(ബി) വിവിധ തരത്തിലുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾ അനുഭവിക്കുന്ന ജനങ്ങൾക്ക് അത് സർക്കാരിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽ അടിയന്തരമായി എത്തിക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനമെന്ന നിലയിലാണ് മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ പൊതുജന പരാതി പരിഹാര സംവിധാനം രൂപപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. പരാതികൾ വേഗതയിൽ

പരിഹരിക്കുമ്പോൾ മാത്രമേ ഇത് ഉദ്ദേശിക്കുന്ന ലക്ഷ്യം പ്രാവർത്തികമാക്കുകയുള്ളൂവെന്ന ക്ലാർപ്പിപ്പാടോടുകൂടിയാണ് സർക്കാർ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. 2016-ൽ ഒരു പരാതി പരിഹരിക്കാൻ ശരാശരി രണ്ടുവർഷത്തിലധികം സമയം വേണ്ടിയിരുന്നു. 2019-ൽത്തന്നെ ഇത് 21 ദിവസമായി കുറയ്ക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. രണ്ടാഴ്ചയുള്ളിൽ പരാതിക്ക് പരിഹാരം കാണുക എന്ന ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കാനാണ് ഇപ്പോൾ സർക്കാർ ശ്രമിക്കുന്നത്. അതിന് ആവശ്യമായ ഇടപെടൽ സർക്കാർ നടത്തുന്നുണ്ട്. സി.എം.ഒ. പോർട്ടൽ വഴിയുള്ള പരാതികൾ വേഗത്തിൽ തീർപ്പാക്കുന്നതിന് സർക്കാർ/അർദ്ധ സർക്കാർ /പൊതുമേഖല/സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥരെ പ്രത്യേകം ചുമതലപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. പരാതി തീർപ്പാക്കാൻ കാലതാമസം വരുത്തുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് എസ്.എം.എസ്./ഇ-മെയിൽ മുഖേനയും കത്തിലൂടെയും ഇതുസംബന്ധിച്ച ജാഗ്രതാ നിർദ്ദേശം നൽകിവരുന്നു. പരാതികൾ സമയബന്ധിതമായി തീർപ്പാക്കുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തണമെന്ന് എല്ലാ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറിമാർക്കും വകുപ്പ് മേധാവികൾക്കും നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. എല്ലാ ഓഫീസുകളിലും പരാതി പരിഹാര സംവിധാനം സംബന്ധിച്ച് പൊതുജനങ്ങൾക്ക് വിവരം

നൽകുന്നതിന് ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനെ നിയമിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടിയും സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു. പരാതികൾ സമയബന്ധിതമായി തീർപ്പാക്കുന്നുണ്ടോയെന്ന് മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ കമ്പ്യൂട്ടർ സെൽ നിരീക്ഷിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. പരാതിപരിഹാര സെല്ലിന്റെ പ്രവർത്തനം വിലയിരുത്താനും ജനങ്ങൾക്ക് അവസരം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

(സി) ദുരിതമനുഭവിക്കുന്ന ജനങ്ങൾക്ക് കഴിയുന്നത്രയും വേഗം ആശ്വാസം എത്തിക്കുകയെന്നതാണ് സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ദുരിതാശ്വാസനിധിയിൽ നിന്നുള്ള സഹായത്തിന് അപേക്ഷ സമർപ്പിച്ച് ധനസഹായം ലഭിക്കാൻ 2016-ൽ ശരാശരി 175 ദിവസം എടുത്തിരുന്നു. 2018-ഓടെ ഇത് ശരാശരി 22 ദിവസമായി ചുരുക്കാനായി. അപേക്ഷ സ്വീകരിക്കുന്നതുമുതൽ ധനസഹായം ഗുണഭോക്താവിന്റെ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിലേയ്ക്ക് കൈമാറുന്നതുവരെയുള്ള എല്ലാ നടപടികളും ഓൺലൈൻ മുഖേനയാണ് ചെയ്തുവരുന്നത്. സാധുവായ രേഖകളും നിയമപരമായ അർഹതയും ഉണ്ടെങ്കിൽ 100 മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിലേയ്ക്ക് സഹായധനം കൈമാറാനാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. അപേക്ഷകളിലെ അവ്യക്തതയും അപേക്ഷകളോടൊപ്പം ആവശ്യമായ

രേഖകൾ സമർപ്പിക്കുന്നതിൽ വരുന്ന പോരായ്മകളും നടപടി പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിനും അർഹതപ്പെട്ട ധനസഹായം നൽകുന്നതിനും തടസ്സമായി നിൽക്കുന്നുണ്ട്. ലഭിക്കുന്ന അപേക്ഷകൾ പരിശോധിച്ച് കാലതാമസം കൂടാതെ തുടർനടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്ന് ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് കർശന നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

3. നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നമ്പർ 304-ന്റെ ബാക്കി ഉത്തരം

കേരളത്തിന്റെ സ്വാഭാവികമായ വനങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുകയെന്നത് പ്രധാനമാണെന്ന കാര്യം ധവളപത്രം എടുത്തുപറഞ്ഞിരുന്നു. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നമ്മുടെ ഓരോ പ്രദേശത്തിന്റെയും സവിശേഷതകൾ കണക്കിലെടുത്ത് അതിനുതക്ക മരങ്ങൾ വച്ചുപിടിപ്പിക്കുന്നതുൾപ്പെടെ സ്വാഭാവികമായ വനസംരക്ഷണത്തിനുള്ള നയം ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ പരിശോധനയിലാണ്. പാരിസ്ഥിതിക സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനത്തിൽ ജനങ്ങളെ വിശ്വാസത്തിലെടുത്തുകൊണ്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് സർക്കാർ സംഘടിപ്പിക്കുന്നത്. ജനങ്ങളുടെ ആവാസ വ്യവസ്ഥ സംരക്ഷിച്ചുകൊണ്ടും അവയെ പരിസ്ഥിതി സൗഹാർദ്ദപരമായി

മാറ്റിയെടുക്കുന്നതിനുമുള്ള അവബോധം വളർത്തിയെടുക്കുകയെന്നതും സർക്കാരിന്റെ പ്രധാനമായ സമീപനമാണ്. കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഭാഗമായി നീർത്തട സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനത്തിനും മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജന പ്രവർത്തനത്തിനും ഊന്നൽ നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കിയിരുന്നു. അവ ഈ സർക്കാരിന്റെ കാലത്തും തുടരുന്നതിന് തീരുമാനമെടുത്തിട്ടുണ്ട്. പരിസ്ഥിതി പുനഃസ്ഥാപനം ലക്ഷ്യമാക്കി ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഉപമിഷനായ 'ജലസമൃദ്ധി'യുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. 'നീർത്തടാടിസ്ഥാനത്തിൽ' പദ്ധതികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിനായി തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾവഴി സംയോജിത നീർത്തട പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കുകയാണ്. റിഡ്ജ്-ടു-വാലി (മുകളിൽ നിന്ന് താഴേയ്ക്ക്) രീതിയിൽ പദ്ധതികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കി വരികയും ചെയ്യുന്നു. ജലസംരക്ഷണ പ്രവൃത്തികൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനൊപ്പം ജൈവ വേലികൾ, മരങ്ങൾ വെച്ചുപിടിപ്പിക്കൽ, കയർ ഭൂവസ്ത്രവും പുല്ലും ഉപയോഗിച്ച് തോടുകൾ/ കുളങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ചരിവ് സംരക്ഷണം, തുടങ്ങിയവ സംയോജിത നീർത്തട പ്ലാനിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. നദികളിലെയും മറ്റ്

ജലസ്രോതസ്സുകളിലെയും നീരാഴ്ചക്ക് സ്ഥായിയാക്കി ജൈവവൈവിധ്യം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവൃത്തികളും നടത്തിവരുന്നു. നീർത്തടാധിഷ്ഠിത ജല-മണ്ണ് സംരക്ഷണ പദ്ധതികളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നദീതട പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുകയെന്ന കാഴ്ചപ്പാടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും സർക്കാർ ഉന്നൽ നൽകുന്നുണ്ട്. ഊർജ്ജ മിതവ്യയത്തിനും ബദൽ ഊർജ്ജ നിർമ്മാണത്തിനും ഉതകുന്ന പദ്ധതികളും ആവിഷ്കരിക്കുന്നുണ്ട്. കാർബൺ ന്യൂട്രൽ സംവിധാനം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ഇ-വാഹന നയം ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കാനും ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. പരിസ്ഥിതി അവബോധനം, പ്രോത്സാഹനം, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനവും പരിസ്ഥിതി ഗവേഷണവും വികസനവും, കാലാവസ്ഥയ്ക്ക് അനുസൃതമായ കൃഷിരീതികൾ എന്നിവയ്ക്ക് ഊന്നൽ നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള വിവിധ പദ്ധതികൾ പരിസ്ഥിതി കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാന വകുപ്പ് നടപ്പാക്കിവരുന്നു. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനംമൂലമുള്ള ദുഷ്യഫലങ്ങളെ അതിജീവിക്കുന്നതിനായി കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാന കർമ്മപരിപ്രേക്ഷ്യം പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. നവകേരള സൃഷ്ടി പരിസ്ഥിതി സൗഹാർദ്ദപരമായ കേരളം

ലക്ഷ്യംവച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഇടപെടലാണ്. നമ്മുടെ പരിസ്ഥിതിക്ക് അനുയോജ്യമായ ആവാസ വ്യവസ്ഥ രൂപപ്പെടുത്തുക എന്നതും സർക്കാരിന്റെ പ്രധാന സമീപനമാണ്. റീബിൽഡ് കേരള ഇനിഷ്യേറ്റീവ് രൂപപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത് ഈ കാഴ്ചപ്പാടിന്റെകൂടി അടിസ്ഥാനത്തിലാണ്. അപ്രതീക്ഷിതമായ കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനങ്ങളെ നേരിടാൻ പറ്റുന്ന വിധം നമ്മുടെ ആവാസ വ്യവസ്ഥയെ രൂപപ്പെടുത്താനുള്ള കാര്യക്ഷമമായ ഇടപെടലാണ് റീബിൽഡ് കേരളയിലൂടെ മുന്നോട്ടുവരുന്നത്.

(ബി) നീർത്തട പ്രദേശത്തുള്ള വനനശീകരണം, നദിയോട് ചേർന്നുള്ള സസ്യലതാദികളുടെ നാശം, ശുദ്ധജല ജൈവവൈവിധ്യ ശോഷണം, ജൈവ വിഭവങ്ങളുടെ അമിത ചൂഷണം തുടങ്ങിയവ നദികളുടെ ആവാസ വ്യവസ്ഥ നേരിടുന്ന സമ്മർദ്ദങ്ങളാണ്. വിസർജ്യങ്ങൾമൂലമുള്ള മലിനീകരണം കേരളത്തിലെ നദികളെ ബി, സി ഗണത്തിൽ ജലവിഭവ വികസന വിനിയോഗ കേന്ദ്രം ഉൾപ്പെടുത്തിയ കാര്യം പരിസ്ഥിതി ധവള പത്രത്തിൽ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതുകൂടി കണക്കിലെടുത്ത് നദികളുടെ സംരക്ഷണത്തിനായി പ്രത്യേക പദ്ധതികൾ സർക്കാർ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട്. കല്ലട, അച്ചൻകോവിൽ നദികളുടെ പാരിസ്ഥിതിക

പുനരുജ്ജീവനത്തിനും ജൈവ വൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിനുംവേണ്ടി വിവിധ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. പാലക്കാട് ചിറ്റൂർ വടകരപ്പതി പഞ്ചായത്തിൽ, പെരിയകുളത്ത് ഒരു അടിയണ നിർമ്മിച്ച് മഴവെള്ള റീചാർജ്ജിലൂടെ ഭൂഗർഭ ജലവിതാനം ഉയർത്തുന്നതിനുള്ള ഒരു മാതൃകാ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. നദികളെ മാലിന്യമുക്തമാക്കി അവയിലെ ജലം ഉപയോഗയോഗ്യമാക്കുവിധം ഗുണനിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്താൻ ബഹുമാനപ്പെട്ട ദേശീയ ഹരിത ട്രൈബ്യൂണൽ നിർദ്ദേശിച്ച പ്രകാരം 21 നദീഭാഗങ്ങളിലും പ്രത്യേക കർമ്മപദ്ധതികൾ വിവിധ വകുപ്പുകൾ സംയുക്തമായി നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. സീവേജും ഖരമാലിന്യങ്ങളും പുഴകളിൽ എത്തിച്ചേരാതിരിക്കുന്നതിനും വലിച്ചെറിയാതിരിക്കുന്നതിനും ആവശ്യമായ ഉറവിട ഖരമാലിന്യ ശേഖരണ സംസ്കരണത്തിനായി വികേന്ദ്രീകൃത സംവിധാനവും പൊതുമാലിന്യ സംസ്കരണ പ്ലാന്റുകളും രൂപീകരിക്കുന്നതിന് സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്. സ്ഥിരമായി മാലിന്യങ്ങൾ തള്ളപ്പെടുന്ന തോടുകളുടെയും കനാലുകളുടെയും കരകളിൽ സംരക്ഷണ ഭിത്തികൾ, വേലികൾ എന്നിവ സ്ഥാപിക്കുക, തുടങ്ങിയവ കർമ്മപദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. നിലവിലുള്ള സീവേജ് സംസ്കരണ

പ്ലാന്റുകളുടെ ഉപയോഗശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു. കേരളത്തിലൂടെ ഒഴുകുന്ന നദികളിലെ ജലത്തിന്റെ ഗുണനിലവാര പരിശോധന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡ് നടത്തിവരുന്നുണ്ട്. ഒഴുക്ക് നിലച്ചുപോയ വരട്ടയാർ പോലുള്ള നദികളെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ച രീതിയിലുള്ള പദ്ധതികളും ഇതോടൊപ്പം നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്.

(സി) തിരുവനന്തപുരം നഗരത്തിലെ കനാലുകൾ/തോടുകൾ എന്നിവയുടെ ശുചീകരണത്തിനായി തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ-ജലവിഭവ വകുപ്പുകൾ സംയോജിതമായി നടപ്പാക്കുന്ന "സിറ്റി-ഫ്ലഡ്-തിരുവനന്തപുരം", ഈ രംഗത്തെ പ്രധാന കാൽവയ്പ്പാണ്. കൊച്ചി നഗരത്തിലെ കനാലുകൾ ശുചിയാക്കുന്നതിനായി 'ഓപ്പറേഷൻ ബ്രേക്ക് ത്രൂ' പദ്ധതിയും നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. ഇതിലൂടെ പ്രധാന തോടുകളിൽ അടിഞ്ഞുകൂടിയ ചെളിയും മാലിന്യവും മറ്റ് തടസ്സങ്ങളും നീക്കി ഒഴുക്ക് സുഗമമാക്കുന്നതിനും കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി തോടുകൾ/കനാലുകൾ/പുഴകൾ എന്നിവ ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെ ശുചിയാക്കി, തീരങ്ങളിൽ മരങ്ങൾ/ചെടികൾ

എന്നിവ വച്ചുപിടിപ്പിക്കുന്ന പ്രവർത്തനം നടന്നുവരുന്നു. സംസ്ഥാനത്ത് മലിനജല മാനേജ്മെന്റ് സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിന് കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റി 14 ജില്ലകളിലെയും സ്വീവറേജ് ആന്റ് സെപറേജ് മാനേജ്മെന്റ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇതുകൂടാതെ റീബിൽഡ് കേരള ഇനിഷ്യേറ്റീവിന്റെ ഭാഗമായി തിരുവനന്തപുരം കോർപ്പറേഷനിൽ സ്വീവറേജ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താത്ത പ്രദേശങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള വിശദമായ റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കാൻ നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിനുപുറമെ 28 നഗര തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ സ്വീവറേജ് പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് ഡി.പി.ആർ. തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും പുരോഗമിച്ചുവരുന്നു.

*****

Uncorrected/not for publication
27-10-2021
91